განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი
NATIONAL CENTER FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

ფილოლოგიის (ძირითადი და დამატებითი სპეციალობები) საბაკალავრო პროგრამა

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

22 ნოემბერი, 2021

თბილისი
2021

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ სამართლებრივი ფორმის მითითებით	სსიპ - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	204861970
დაწესებულების სახე	უნივერსიტეტი

ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება	ფსიქოლოგია (ძირითადი და დამატებითი სპეციალობები)
უმაღლესი განათლების საფეხური	ბაკალავრიატი
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია	ფსიქოლოგიის ბაკალავრი
დეტალური სფეროს დასახელება და კოდი	ფსიქოლოგია - 0313
ზოგადი განათლების შესაბამისი საფეხურის საგნის/საგნების/საგნობრივი ჯგუფის სწავლების უფლების მითითება (მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებული საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის ან მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში)	-
სწავლების ენა	ქართული
ECTS კრედიტების რაოდენობა	240
პროგრამის სტატუსი (ავტორიზებული/აკრედიტებული/პირობით აკრედიტებული/ახალი/საერთაშორისო აკრედიტაცია) შესაბამისი გადაწყვეტილების მითითებით(ნომერი, თარიღი)	აკრედიტებული 30.09.2011, N85

ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ლილი ხეჩუაშვილი - სსიპ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ცისანა ხუნდაძე - შპს შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ნათია ბადრიშვილი - - შპს გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	თამარ გვიანიშვილი - შპს ბიზნესისა და ტექნოლოგიების უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	თეკლე ჩხეიძე - შპს კავკასიის უნივერსიტეტი, საქართველო

სარჩევი

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემაჯამებელი დასკვნა ... 4

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა ... 6
   - 1.1. პროგრამის მიზნები ... 6
   - 1.2. პროგრამის სწავლის შედეგები ... 7
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა ... 9
   - 2.1. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები ... 9
   - 2.2. საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი ... 10
   - 2.3. სასწავლო კურსი ... 11
   - 2.4. პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება ... 13
   - 2.5. სწავლება-სწავლის მეთოდები ... 14
   - 2.6. სტუდენტების შეფასება ... 16
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა ... 19
   - 3.1. სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურება ... 19
   - 3.2. მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა ... 20
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა ... 21
   - 4.1. ადამიანური რესურსი ... 21
   - 4.2. აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება ... 23
   - 4.3. მატერიალური რესურსი ... 24
   - 4.4. პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა ... 26
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები ... 27
   - 5.1. შიდა ხარისხის შეფასება ... 27
   - 5.2. გარე ხარისხის შეფასება ... 29
   - 5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ... 30

პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობა ... 33

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემაჯამებელი დასკვნა

- **ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლოპროგრამის შესახებ**

ფილოლოგიის (ძირითადი და დამატებითი სპეციალობები) საბაკალავრო პროგრამა მიმართულია თანამედროვე თეორიული და პრაქტიკული ცოდნის, საფეხურის შესაბამისი დარგობრივი და ზოგადი კომპეტენციების მქონე ისეთი კვალიფიციური და კონკურენტუნარიანი სპეციალისტების მომზადებაზე, რომლებიც შეძლებენ ადგილობრივი და საერთაშორისოშრომის ბაზრის მოთხოვნების დაკმაყოფილებას, პრაქტიკულსაქმიანობაში საკუთარი შესაძლებლობების რეალიზებასა და კარიერულწინსვლას. შესაბამისად საბაკალავრო პროგრამა 240 კრედიტის ფარგლებში (8 სემესტრი) ფილოლოგიის ბაკალავრის ხარისხის მქონე სპეციალისტის მომზადების შესაძლებლობას იძლევა, რომელიც ფლობს თანამედროვე ცოდნას და დასაქმების ბაზრის მოთხოვნების შესაბამის კვლევითდა პრაქტიკულუნარებს აღნიშნული მახასიათებლით პროგრამის სწავლის შედეგები შესაბამისობაში მოდის უმაღლესი განათლების შესაბამისი საფეხურის დონესთან და მისანიჭებელკვალიფიკაციასთან.

ფილოლოგიის ინგლისურენოვანი საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა მოიცავს 240 ECTS კრედიტს. შესაბამისად საბაკალავრო პროგრამის სავარაუდო ხანგრძლივობა შეადგენს 4 წელს, 8 სემესტრს და აგებულია შემდეგი კომპონენტებით 240 კრედიტიანი პროგრამა აგებულია შემდეგი კომპონენტებით (ა) ძირითადი სწავლის სფერო (120 ECTS), რომელიც, თავის მხრივ, მოიცავს ფილოლოგიის სავალდებულო კურსების ბლოკს (66 ECTS) და ფილოლოგიის არჩევითი კურსების ბლოკს (54 ECTS), საბაკალავრო ნაშრომის არჩევის შესაძლებლობის ჩათვლით (ბ) თავისუფალი კომპონენტი – ზოგადი მოდული (60 ECTS) და, ასევე, (გ) დამატებითი პროგრამა/თავისუფალი კომპონენტი (60 ECTS).

აღნიშნული სტრუქტურა, როგორც მასში შემავალი კომპონენტების, ისე კურსებისა და კრედიტების გადანაწილების თვალსაზრისით, პრაქტიკულადშეესაბამება და აკმაყოფილებს მინისტრის ბრძანების (N69/ნ) მოთხოვნებს.

- **აკრედიტაციის ვიზიტის მიმოხილვა**

ქვეყანაში შექმნილი ეპიდემიოლოგიური ვითარების გათვალისწინებით, ექსპერტთა ჯგუფის მიერ „ფილოლოგიის (ძირითადი და დამატებითი სპეციალობები) საბაკალავრო პროგრამის" შეფასება 2021 წლის 29-29 სექტემბერს დისტანციურად კომუნიკაციის ელექტრონული საშუალებების, კერძოდ Zoom-ის პროგრამის გამოყენებით განხორციელდა.

ვიზიტის განმავლობაში ექსპერტები, წინასწარშემუშავებული და დაწესებულებასთან შეთანხმებული დღის წესრიგის შესატყვისად გაესაუბრნენ უნივერსიტეტის პერსონალს: უნივერსიტეტისა და ფაკულტეტის ადმინისტრაციას, პროგრამის თვითშეფასების ჯგუფს, პროგრამის ხელმძღვანელებს, აკადემიურ და მოწვეულპერსონალს, პროგრამის სტუდენტებსა და კურსდამთავრებულებს, ბიბლიოთეკარსა და პოტენციურ დამსაქმებლებს. ექსპერტთა ჯგუფმა, ბიბლიოთეკარის დახმარებით, ნახა, როგორ მუშაობს უნდის ელექტრონული ბიბლიოთეკა და ვირტუალური დათვალიერებით ინფრასტრუქტურა.

აკრედიტაციის პროცესი მიმდინარეობდა მშვიდ გარემოში. ვიზიტი კარგად იყო ორგანიზებული. დღის წესრიგით გათვალისწინებული შეხვედრები დროულად შეფერხებების გარეშე გაიმართა. ექსპერტთა ჯგუფს საშუალება ჰქონდა ობიექტურადშეეფასებინა საგანმანათლებლოპროგრამა თითოეული სტანდარტის მიხედვით

- **საგანმანათლებლოპროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა**

„ფილოლოგიის (ძირითადი და დამატებითი სპეციალობების) საბაკალავრო პროგრამა" ითვალისწინებს საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის სტანდარტებითჩამოთვლილმოთხოვნებს და შესაბამისობაშია I, II, III, IV და V სტანდარტებთან.

- **რეკომენდაციები**

2.6

- სტუდენტთა შეფასების მინიმალური კომპეტენციის რაოდენობრივი მაჩვენებლები შესაბამისობაში მოვიდეს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარის არსთან.
- გამორიცხოს შეფასებისას 0-ზე მეტი ქულის მინიჭება იმ შემთხვევებში, როდესაც სტუდენტი შესაფასებელ ცოდნას და/ან უნარებს მინიმალურ მოთხოვნილ დონეზე ვერ ადასტურებს.
- გამორიცხოს შეფასების მხოლოდ მაქსიმალური ქულების განსაზღვრა, რადგან აღნიშნული მიდგომა ვერ უზრუნველყოფს შეფასების გამჭვირვალობას.

5.3.

- უცხოური ანალოგიური პროგრამებთან შედარების შედეგები ისეთი ფორმით იყოს ჩამოყალიბებული, რომელიც იძლევა საუკეთესო გამოცდილების გამოყენების ანალიზის შესაძლებლობას.

- **რჩევები**

2.6.

- მიეთითოს, რა განაპირობებს შეფასების ერთსა და იმავე კრიტერიუმის შემთხვევაში განსხვავებული ქულის მიღებას.

- **საუკეთესო პრაქტიკა**

2.3

- ბაკალავრიატის სტუდენტებთან სტატისტიკის საბაზისო კურსი ფსიქოლოგიის დოქტორის აკადემიური ხარისხის მქონე მკვლევარ-ფსიქოლოგს მიჰყავს, რაც სტუდენტებისთვის ფსიქოლოგებისთვის საჭირო კუთხით ამ საგნის წარმატებით მიწოდების წინაპირობას წარმოადგენს.

4.4

- აკადემიური პერსონალი უზრუნველყოფილია პირადი სამუშაო სივრცით ოთახით რაც ხელს უწყობს აკადემიური და კვლევითი საქმიანობის უკეთ წარმართვას.
- ბიბლიოთეკის ვებ-გვერდზე ინტეგრირებული სამეცნიერო ბაზების საერთო საძიებელი სისტემა, რომელიც ერთი მხრივ ამარტივებს ძიების პროცესს და მეორე მხრივ, უფრო ხელმისაწვდომს ხდის მრავალფეროვან წყაროებს.

5.1

- უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის (ცენტრალური ოფისის) და თითოეულ ფაკულტეტზე შექმნილი ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურების მოქმედება ერთიანი საუნივერსიტეტო ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკისა და მიდგომების შესაბამისად გამართული საქმიანობის უზრუნველყოფა უფლებამოსილებების სწორი დელეგირების, აქტიური თანამშრომლობისა და გუნდური მუშაობის პრინციპებზე დაყრდნობით რაც დადებით გავლენას ახდენს თითოეულ პროგრამასთან დაკავშირებულ ყველა პროცესზე (შემუშავება, მოდიფიცირება, შეფასება და სხვ.).

პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურად ერთმანეთთან დაკავშირებულია. პროგრამის მიზნები შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის განვითარებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები.

1.1. პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზნები ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული იგი და რა წვლილი შეაქვს დარგისა და საზოგადოების განვითარებაში.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერილობა მიმოხილვა და ანალიზი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის მიზანია მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მომზადება, რომლებსაც ექნებათ საკმარისი ცოდნა, უნარები და ღირებულებები, რათა წარმატებას მიაღწიონ პროფესიულ საქმიანობაში, ან სწავლა შემდგომ საფეხურებზე გააგრძელონ. პროგრამაში აღწერილია, თუ რა ცოდნა, უნარები თუ ღირებულებების მიღწევაზეა ორიენტირებული. კერძოდ წარმოდგენილი პროგრამა მიმართულია იმაზე, რომ სტუდენტებმა შეიძინონ ცოდნა ფილოლოგიის ძირითადი ცნებების და თეორიის შესახებ, გამოიმუშაონ კრიტიკული აზროვნება და კვლევის დაგეგმვის პროფესიული უნარ-ჩვევები. ამასთან, ნებისმიერი პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას იმოქმედონ ეთიკის პრინციპების დაცვით შეძლონ ეფექტური წერითი და ზეპირი პროფესიული კომუნიკაცია.

საბაკალავრო პროგრამის მიზნები ნათლადაა ჩამოყალიბებული, რეალისტური და მიღწევადია. პროგრამა ორიენტირებულია კონკურენტუნარიანი კადრების მომზადებაზე შრომის ბაზარზე. პროგრამაში ასახულია, რა წვლილი შეაქვს მას საზოგადოების განვითარებაში. კერძოდ იგი მიზნად ისახავს, ცოდნასა და ღირებულებაზე დაფუძნებული სამოქალაქო საზოგადოების აქტიური წევრების მომზადებას.

მოცემული საბაკალავრო პროგრამა სრულად შეესაბამება როგორც ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ზოგად მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიებს, ასევე, მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტის სტრატეგიას, რაც გულისხმობს ცოდნის შექმნას, გადაცემასა და გამოყენებას მეცნიერების წინსვლისა და საზოგადოების განვითარებისთვის როგორც ადგილობრივ, ასევე საერთაშორისო დონეზე, და კვალიფიციური, ეთიკური და კრიტიკული ანალიტიკური აზროვნების უნარის მქონე პროფესიონალის ჩამოყალიბებას.

ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა, თავისი მიზნებით შინაარსით და სწავლის შედეგებით ითვალისწინებს შრომის ბაზრის მოთხოვნებს, რაც დასტურდება წარმოდგენილი დოკუმენტაციით და ინტერვიუს შედეგებით კერძოდ უსდს წარმოდგენილი აქვს შრომის ბაზრის სამნაწილიანი კვლევა (2017): (ა) საქართველოს მასშტაბით შრომის ბაზრის კვლევა, რომელმაც აჩვენა, რომ ბაკალავრიატის კურსდამთავრებულები შეძლებენ მუშაობას ყველგან, სადაც საჭიროა ფილოლოგის დახმარე, ან ფილოლოგიის მომიჯნავე სფეროებში; (ბ) სტუდენტთა (547 სტუდენტი) დასაქმების კვლევა და (გ) დამსაქმებელთა (8 ორგანიზაცია) კვლევა. მონაცემების მიხედვით სტუდენტთა დიდი ნაწილი (38,9%) დასაქმებულია განათლების სფეროში, რამდენადაც, დიდი მოთხოვნაა მათზე შრომის ბაზარზე. კერძოდ სტუდენტებზე დიდი მოთხოვნაა ფიზიკური ჯანმრთელობისა და განათლების სფეროში, ბიზნეს-სექტორსა და კერძო პრაქტიკაში.

მიუხედავად იმისა, რომ მოცემულ პროგრამას არ აქვს წარმოდგენილი ცალკე, დამოუკიდებელ დოკუმენტად მოცემული ინტერნაციონალიზაციის სამოქმედო გეგმა, პროგრამის შემუშავებისას გათვალისწინებულ იქნა საერთაშორისო პრაქტიკა, რაც გამოყენებულ იქნა დარგობრივი მახასიათებლების შემუშავებისთვის. გარდა ამისა, ინტერვიუირების დროს სტუდენტებმა აღნიშნეს, რომ სწავლების პერიოდში, დაინტერესების შემთხვევაში, მათ შეეძლოთ ესარგებლათ უნივერსიტეტის მიერ შემოთავაზებული გაცვლითი პროგრამებით (ასევე, იხ. ქვესტანდარტი 3.1).

საბაკალავრო პროგრამის მიზნები საჯარო და ხელმისაწვდომია, რაც დასტურდება უნივერსიტეტის ვებგვერდზე მოცემული ინფორმაციით

ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის მიზნები გაზიარებულია პროგრამაში ჩართული პირების მიერ, რაც დასტურდება ინტერვიუს მეშვეობით

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა;
- პროგრამის სამუშაო ჯგუფის ოქმები;
- პოტენციური დამსაქმებლების ფოკუს-ჯგუფის ანგარიში;
- ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის შრომის ბაზრის ანგარიში;
- კურსდამთავრებულების კვლევის ანგარიში;
- ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტის სტრატეგია
- უნივერსიტეტის ვებგვერდი/ინტერნაციონალიზაციის სამოქმედო გეგმა (https://iliauni.edu.ge/ge/iliauni/units/foreignrelations);
- უსდ-ის ინტერნაციონალიზაციის სამოქმედო გეგმა;
- უნივერსიტეტის ადმინისტრაციასთან, თვითშეფასების ჯგუფთან, პროგრამის ხელმძღვანელებთან, სტუდენტებთან, პოტენციურ დამსაქმებლებთან ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედ პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

☑ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

1.2. პროგრამის სწავლის შედეგები

- პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებსა ან/და პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას;
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს;
- შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერილობა მიმოხილვა და ანალიზი

საბაკალავრო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის მიზნებს. კერძოდ ითვალისწინებს ისეთი კომპეტენციების განვითარებას, როგორებიცაა: მიღებული ცოდნის და უნარების პრაქტიკაში გამოყენების უნარი, კრიტიკული აზროვნება, ეფექტური წერითი და ზეპირი კომუნიკაცია, პროფესიული და კვლევითი საქმიანობის განხორციელებისას ეთიკის ნორმების დაცვა, ფილოლოგიის მეცნიერების თეორიული ცოდნის ფლობა, ფილოლოგიის მეცნიერების მეთოდოლოგიური ცოდნის ფლობა. ჩამოთვლილი უნარების შემუშავება და ცოდნის მიღება, თავის მხრივ, უზრუნველყოფს კურსდამთავრებულების მიერ მათ გამოყენებას პროფესიულ საქმიანობაში.

სწავლის შედეგები არის მიღწევადი, გაზომვადი და რეალისტური, რაც დასტურდება შრომის ბაზრის ანგარიშით და დამსაქმებელთა ფოკუს-ჯგუფის, სტუდენტების და კურსდამთავრებულების კვლევის ანგარიშით მაგალითად პროგრამის შედგენის პერიოდში გათვალისწინებულ იქნა დამსაქმებელთა მიერ გაცემული რეკომენდაციები და შენიშვნები. მაგალითად დამსაქმებლებმა გამოთქვეს სურვილი, რომ გაუმჯობესებულიყო ცოდნა კვლევების ჩატარების და დამუშავების თვალსაზრისით და დამატებულიყო პრაქტიკული კომპონენტი. ასევე, შრომის ბაზრის კვლევამ აჩვენა, რომ დასაქმებული სტუდენტების უმრავლესობა მუშაობს საგანმანათლებლო სფეროში, კერძოდ სკოლის ფილოლოგებად ფილოლოგის დამხმარედან სპეციალურ მასწავლებლებად

სწავლის შედეგები შემუშავებულია კვალიფიციური პერსონალის მიერ, რაც დასტურდება მათი კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტებით გარდა ამისა, პროგრამა შესაბამისობაშია წამყვანი

საერთაშორისოუნივერსიტეტების დარგობრივ მახასიათებლებთან.

პროგრამის შემუშავებაში ჩართული იყო როგორც აკადემიური, ასევე მოწვეული პერსონალი, ასევე დამსაქმებლები,ა სტუდენტები და კურსდამთავრებულები, რაც დასტურდება აღნიშნულ პირებთან ინტერვიუს მეშვეობით ასევე, დამსაქმებლების ფოკუს-ჯგუფის და სტუდენტებთან პერიოდული გამოკითხვის შედეგებით

პროგრამის სწავლის შედეგები საჯაროა და ხელმისაწვდომია ილიას უნივერსიტეტის ვებგვერდზე და არჩევანის გარემოს უზრუნველყოფის სისტემა “არგუსში“.

ყოვესემესტრული გამოკითხვის საფუძველზე, ტუდენტები იღებენ უკუკავშირს, თუ რამდენად მიაღწიეს პროგრამის სწავლის შედეგებს.

უნივერსიტეტის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტების შესწავლითდა ინტერვიუს შედეგებითგამოიკვეთა, რომ პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასება განხორციელდა თანმიმდევრულად გამჭვირვალედ უნივერსიტეტში მოქმედი წესის შესაბამისად შეფასება ითვალისწინებს პროგრამის სპეციფიკას, მოიცავს ადეკვატურ ფორმებსა და მეთოდებს. საშუალებას იძლევა დადგინდეს, რამდენად მიაღწიეს კურსდამთავრებულებმა პროგრამით დადგენილ სწავლის შედეგებს და როგორია პროგრამის ათვისების მაჩვენებელი. შეფასებისას გამოიყენება პროგრამის შეფასების პირდაპირი და პირდაპირი შეფასების მექანიზმები, რომლებიც ეყრდნობა თითოეული სწავლის შედეგის დაგეგმვის, პერიოდული მონიტორინგის, შეფასებაანალიზის და განვითარების მეთოდებსა და მიდგომებს. შეფასების ინსტრუმენტებს მიეკუთვნება სტუდენტების აკადემიური მოსწრების, პროგრამის დასრულების მაჩვენებლისა და პროგრამიდან განთესვის რაოდენობრივი მონაცემების, პროგრამასთან მიმართებაში დამსაქმებელთა, სტუდენტთა, კურსდამთავრებულთა დამოკიდებულებების და საჭიროებების შეფასება/ანალიზი და სხვ.

ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის წარმომადგენლების განმარტებით პროგრამის შეფასებისა და განვითარების ერთ-ერთმნიშვნელოვან მექანიზმადმიიჩნევა პროგრამის ათვისების დინამიკაზე დაკვირვება, მათ შორის პროგრამის თითოეული სწავლის შედეგისთვის დადგენილი სამიზნე ნიშნულებისა და რეალურად მიღწეული მაჩვენებლების დადარება/ანალიზი, რაც წარმოადგენს პროგრამის თვითშეფასების ერთ-ერთასპექტს. აღნიშნული დასტურდება შემდეგით აკრედიტაციის მიზნით წარდგენილპროგრამას ერთვის პროგრამის შედეგების რუკა (ასახავს პროგრამის კომპონენტების მონაწილეობას პროგრამის კონკრეტული სწავლის შედეგის ფორმირებაში) და პროგრამის სამიზნე ნიშნულების ცხრილი (მოიცავს ინფორმაციას სწავლის თითოეული შედეგის მიღწევისთვის დადგენილი რაოდენობრივი მაჩვენებლების, პროგრამის შედეგებში მონაწილე კომპონენტების, შეფასების მეთოდებისა და შედეგის მიღწევის შემოწმების პერიოდულობის შესახებ), რაც ქმნის პროგრამის შედეგებისა და კომპონენტების ურთიერთკავშირის მკაფიო სურათს, ადასტურებს, რომ პროგრამის თითოეული სწავლის შედეგის მიღწევა ექვემდებარება გაზომვას, იძლევა თითოეული სწავლის შედეგის მიღწევის რეალისტურ გზების დასახვის შესაძლებლობას და, საბოლოო ჯამში, წარმოადგენს პროგრამის შეფასების პროცესის გამჭვირვალობისა და შედეგების მიღწევის დადასტურების ობიექტურსაფუძველს.

ინტერვიუებმა აჩვენა, რომ პროგრამის აკადემიური და მოწვეული პერსონალი იცნობს სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდებს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლოპროგრამა (კურიკულუმი), პროგრამის კომპონენტების სილაბუსები;
- პროგრამის შედეგების რუკა;
- პროგრამის მიზნებისა და შედეგების რუკა;
- პროგრამის სამიზნე ნიშნულები (რუკა);
- სტუდენტებისა და კურსამთავრებულთა გამოკითხვების ანგარიშები;
- ფსიქოლოგიის საბაკალავროპროგრამის შრომის ბაზრის ანგარიში;
- ვებგვერდი https://iliauni.edu.ge/ge/
- საერთაშორისოანალოგები, რომლებიც გამოყენებულიქნა სწავლის შედეგების ჩამოყალიბებისას (მაგ., https://www.qaa.ac.uk/docs/qaa/subject-benchmark-statements/subject-benchmark-statement-psychology.pdf?sfvrsn=6935c881_13);
- ცვლილებების შეტანისა და გაუქმების წესი და პროცედურები;
- სტუდენტთა, კურსდამთავრებულთა, დამსაქმებელთა დამოკიდებულებების კვლევა;
- საგანმანათლებლოპროგრამების განხორციელების შეფასების წესი;
- საგანმანათლებლოპროგრამის შეფასების კრიტერიუმები;

• ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის წარმომადგენლებთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან და განმახორციელებლებთან ინტერვიუს შედეგები.
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედ პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ☑ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	✓			

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, პროგრამის სტრუქტურა, შინაარსი, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სტუდენტთა შეფასება უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მისაღწევი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები
უსდს განსაზღვრული აქვს პირთა პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერით მიმოხილვა და ანალიზი ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამაზე დაიშვებიან სრული ზოგადი განათლების მქონე პირები, რომლებიც აბარებენ ერთიან ეროვნულ გამოცდებს. გარდა ამისა, პროგრამაზე მობილობის წესით ჩარიცხვა შესაძლებელია კანონმდებლობით დადგენილი წესით პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები გამჭვირვალე და სამართლიანია და უზრუნველყოფს პროგრამის დასაძლევად აუცილებელი ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე აბიტურიენტების მიღებას. პროგრამაზე მიღების პირობები და მიღებასთან დაკავშირებული სხვა მართებული ინფორმაცია დროულად შესაბამის პერიოდში ყოველწლიურად მიეწოდება და თავსდება შეფასებებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის ვებ-გვერდსა და ცნობარში (რომელიც ყოველწლიურად იბეჭდება). პროგრამის პოპულარიზაციის და აბიტურიენტებისთვის სრულყოფილი ინფორმაციის მიწოდების მიზნით ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის PR-ის სამსახური მხარდაჭერით მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტი რეგულარულად ატარებს აბიტურიენტებთან საინფორმაციო შეხვედრებს, როგორც თბილისში, ასევე რეგიონებში.

გარდა ამისა, 2020 წლიდან უნივერსიტეტი ატარებს ონლაინ „ღია კარის დღეს"; ამავე წელს დამზადდა საინფორმაციო ვიდეორგოლი, რომელშიც პროგრამის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი მოკლედ აცნობს პოტენციურ სტუდენტებს პროგრამას. აღსანიშნავია, რომ წარმოდგენილი პროგრამის პოპულარიზაციის მიზნით დიმიტრი უზნაძის ფსიქოლოგიის ინსტიტუტი ჩართულია ყოველწლიურ ღონისძიებაში: „სამეცნიერო პიკნიკი", რომელიც 2012 წლიდან ხორციელდება ილიაუნიში და ნებისმიერ დაინტერესებულ პირს, განსაკუთრებით სკოლის მოსწავლეებს, აცნობს ფსიქოლოგიას მარტივი და სახალისოექსპერიმენტებით

2020 წელს, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსა და ევროკავშირის მხარდაჭერით განხორციელდა პროექტი „შემოაღე კარი მეცნიერებაში", რომლის ფარგლებში მომზადდა ვიდეო-ინსტიტუტის კვლევითი საქმიანობის შესახებ, რომელიც ფსიქოლოგიის მეცნიერების პოპულარიზაციას ახდენს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში;
- პროგრამის ხელმძღვანელთან, აკადემიური და მოწვეული პერსონალთან, უნივერსიტეტის ადმინისტრაციასთან, თვითშეფასების ჯგუფთან ინტერვიუები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედ პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

☑ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.2. საგანმანათლებლოპროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი

პროგრამა შედგენილია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებსა და სწავლის შედეგებს. პროგრამის სტრუქტურა თანმიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერილობა და ანალიზი

წარმოდგენილი საგანმანათლებლო პროგრამა შემუშავებულია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროგრამის შემუშავების დამტკიცებისა და მასში ცვლილებების შეტანისა და გაუქმების წესისა და პროცედურების მიხედვით სრულად შეესაბამება უსდ-ის მისიას და ასევე, უნივერსიტეტის სტანდარტსა და საქართველოს მოქმედ კანონმდებლობას.

ფსიქოლოგიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა მოიცავს 240 ECTS კრედიტს. შესაბამისად საბაკალავრო პროგრამის სავარაუდო ხანგრძლივობა შეადგენს 4 წელს, 8 სემესტრს.

240 კრედიტიანი პროგრამა აგებულია შემდეგი კომპონენტებით (ა) ძირითადი სწავლის სფერო (120 ECTS), რომელიც, თავის მხრივ, მოიცავს ფსიქოლოგიის სავალდებულო კურსების ბლოკს (66 ECTS) და ფსიქოლოგიის არჩევითი კურსების ბლოკს (54 ECTS), საბაკალავრო ნაშრომის არჩევის შესაძლებლობის ჩათვლით, (ბ) თავისუფალი კომპონენტი – ზოგადი მოდული (60 ECTS) და, ასევე, (გ) დამატებითი პროგრამა/თავისუფალი კომპონენტი (60 ECTS).

აღნიშნული სტრუქტურა, როგორც მასში შემავალი კომპონენტების, ისე კურსებისა და კრედიტების გადანაწილების თვალსაზრისით მათ შორის, შინაარსით და სირთულის დონით შეესაბამება ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამისთვის მოთხოვნილ კრიტერიუმებს, მისანიჭებელ კვალიფიკაციას და უზრუნველყოფს მასში გაწერილი სწავლის შედეგების მიღწევას. შესაბამისად ის შეესაბამება და აკმაყოფილებს მინისტრის ბრძანების (N69/ნ) მოთხოვნებს.

პროგრამაში შეტანილი თითოეული კურსისთვის მოთხოვნილი წინაპირობები მითითებულია შესაბამისი კურსის სილაბუსში, რომელიც განთავსებულია უნივერსიტეტის შიდა მოხმარების ელექტრონულ სისტემაში. სისტემავე უზრუნველყოფს კურსების არჩევითობის შეზღუდვას წინაპირობების გათვალისწინებით აქვე აღსანიშნავია, რომ პროგრამის სასწავლო გეგმა უზრუნველყოფს უფრო ზოგადი, ბაზისური კურსების მიწოდებას (მაგალითად ფსიქოლოგიის საფუძვლები, სოციალური ფსიქოლოგია, განვითარების ფსიქოლოგია), რომლებზეც შემდეგ დააშენებს სტუდენტი უფრო სპეციფიკურ ცოდნას ისეთი კურსების ფარგლებში, როგორებიცაა პათოფსიქოლოგია, ექსპერიმენტული ფსიქოლოგია ან ემოციის ფსიქოლოგია). შესაბამისად შეიძლება ითქვას, რომ პროგრამა აგებულია პრინციპით ზოგადიდან კერძოსკენ, მარტივიდან რთულისკენ, რაც სტუდენტს, ყოველი შემდეგი კურსის არჩევით საშუალებას აძლევს, ეტაპობრივად თანდათანობით გაიღრმაოს და, ამავდროულად გაიღრმავოს ცოდნა ფსიქოლოგიის მიმართულებით

ფსიქოლოგიის დამატებითი საბაკალავრო პროგრამა მიზნად ისახავს გააცნოს სტუდენტს ფსიქოლოგიის ძირითადი ცნებები, თეორიები, მეთოდები და განუვითაროს მას ფსიქოლოგიური მოვლენებისა და პროცესების ანალიზის და შეფასების უნარი. შესაბამისად პროგრამა კურსდამთავრებულს აძლევს (ა) ცოდნას ფსიქოლოგიის, როგორც მეცნიერების, ისტორიის, საგნისა და ამოცანების, ძირითადი ცნებების, თეორიული მიდგომებისა და ემპირიული აღმოჩენების შესახებ; (ბ) ფსიქოლოგიურ თემებისადმი მიძღვნილ დისკუსიებში მონაწილეობის უნარს; საკუთარი მოსაზრებების, თეორიული თუ ექსპერიმენტული კვლევითი გეგმებისა და კვლევის შედეგების ზეპირად და წერითთანმიმდევრულად არგუმენტირებულად გადმოცემის უნარების ათვისების შესაძლებლობას და (გ) დარგობრივი ეთიკის სტანდარტებს კვლევის დაგეგმვისას.

ფსიქოლოგიის დამატებითი სპეციალობის პროგრამა 60 კრედიტიანია, რომელთაგან 42 კრედიტი ეთმობა სავალდებულო კურსებს, 18 კრედიტი -- სავალდებულო-არჩევით კურსებს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში;
- პროგრამის ხელმძღვანელთან, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის წარმომადგენელთან, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან ინტერვიუები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედ პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

☑ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.3. სასწავლო კურსი

- ძირითადი სპეციალობის თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს, ხოლო ყოველი სასწავლო კურსის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კურსის სწავლის შედეგებს;
- სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა დაფუძნებულია სწავლის სფეროს/დარგის აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

წარმოდგენილი საბაკალავრო პროგრამის თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები, ფაქტობრივად შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებსა და უმაღლესი განათლების შესაბამის საფეხურს. კურსის სწავლის შედეგების პროგრამის სწავლის შედეგებთან და შესაბამის საფეხურთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად არსებობს სწავლის შედეგების რუკა, რომელიც დეტალურად აღწერს, პროგრამის რომელ სწავლის შედეგ(ებ)ზე გადის ესა თუ ის მოდული და თითოეულ მოდულში შემავალი ცალკეული კურსი. წარმოდგენილი პროგრამა მოიცავს ყველა იმ კურსს, რომელიც სავალდებულოა თანამედროვე რეალობაში ფსიქოლოგის ბაკალავრის ხარისხისთვის, მათ შორის, ფსიქოლოგიის საფუძვლები, კვლევის მეთოდები, აკადემიური წერა, ექსპერიმენტული ფსიქოლოგია, პიროვნების, განვითარების, კოგნიტური და ორგანიზაციული ფსიქოლოგია. ამასთან, თითოეული კურსის სილაბუსი აჩვენებს, რომ შინაარსი და

სწავლის შედეგები აგებულია ფსიქოლოგიის თანამედროვე ტენდენციების, უახლესი კვლევებისა და წყაროების გამოყენებით ამასთან, პროგრამის პრაქტიკულად ყველა კურსი, ზომიერების ფარგლებში მოიცავს პროფესიული ეთიკის, აკადემიური პატიოსნების საკითხებს, რაც თანამედროვე ფსიქოლოგიის ერთ-ერთ აქტუალურ საკითხს წარმოადგენს. რაც შეეხება არჩევითი კურსების ჩამონათვალს, მრავალფეროვანია, მოქნილია და სტუდენტს საშუალებას აძლევს, უფრო სიღრმისეულად გაეცნოს ფსიქოლოგიის როგორც მსხვილ მიმართულებებს (კლინიკური, სოციალური, განვითარების, ორგანიზაციული), ისე -- ვიწრო სპეციალიზაციის მიმართულებით მიიღოს ბაზისური ცოდნა (მაგალითად ადიქტოლოგია, კონფლიქტოლოგია, ფსიქოტრავმატოლოგია, ბავშვის განვითარების დარღვევები და ნეიროფსიქოლოგია).

თითოეული სასწავლო კურსის მოცულობა განსაზღვრულია კრედიტებით საკონტაქტო და დამოუკიდებელი საათების განსაზღვრისას გათვალისწინებულია კურსის შინაარსი, კურსის ფარგლებში დაგეგმილი აქტივობებისა და დამოუკიდებლად შესასრულებელი დავალებების მოცულობა და შინაარსი.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციისა და პროგრამის სილაბუსების შესწავლამ აჩვენა, რომ სასწავლო კურსების შინაარსისა და სწავლის შედეგებიდან გამომდინარე, კურსებში განსაზღვრულია შესაბამისი სწავლა-სწავლების მეთოდები. თითოეული კურსის სილაბუსში აღწერილია სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდები, კრიტერიუმები და რუბრიკები.

კურსის სილაბუსებში მითითებულია სწავლის შედეგების მიღწევისათვის საჭირო სავალდებულო და დამხმარე რესურსები და ლიტერატურა. კურსის სილაბუსებში მითითებული სავალდებულო და დამატებითი ლიტერატურა ხელმისაწვდომია უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში, მათი ელექტრონული ვერსია განთავსებულია ბიბლიოთეკის პორტალზე და სასწავლო პროცესის ელექტრონული მართვის სისტემის საშუალებით უნივერსიტეტი უზრუნველყოფს სტუდენტებისთვის სამეცნიერო ელექტრონულ ბაზებზე ხელმისაწვდომობას. აქვე აღსანიშნავია, რომ უდავოდ უზრუნველყოფს ქართულენაზე თანამედროვე ფსიქოლოგიური ლიტერატურის შექმნას, თარგმნასა და გამოცემას.

აქვე აუცილებლად უნდა აღინიშნოს შემდეგი: ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამებში, რომლებიც ხორციელდება ქვეყნის მასშტაბით, ყოველთვის გამოწვევას წარმოადგენს სტატისტიკის სწავლება ფსიქოლოგებისთვის, ვინაიდან კურსი, როგორც წესი, სტატისტიკის სპეციალისტს მიჰყავს ხოლმე და არა -- ფსიქოლოგს. აღნიშნული ვითარება სტუდენტებს სირთულეს უქმნის როგორც თავად დისციპლინისა და კონკრეტული საკითხების ათვისების (გადატვირთული ფორმულებისა და მათემატიკური აპარატით დატვირთულობის გამო), ისე -- სტატისტიკური მოცემულობებში ფსიქოლოგიური შინაარსის ჩადების თვალსაზრისით ეს საკითხი გამორჩეულად არის მოგვარებული წარმოდგენილი პროგრამის ფარგლებში (იხ. ქვემოთ „საუკეთესო პრაქტიკის“ სექცია).

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა;
- პროგრამაში შემავალი კურსების სილაბუსები;
- სწავლის შედეგების რუკა;
- ბიბლიოთეკის ონლაინ დათვალიერება და ბიბლიოთეკართან გასაუბრება;
- უნივერსიტეტის ვებგვერდი;
- პროგრამის განმახორციელებელ პერსონალთან და ხელმძღვანელებთან ინტერვიუები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- ბაკალავრიატის სტუდენტებთან სტატისტიკის ბაზისური კურსი ფსიქოლოგიის დოქტორის აკადემიური ხარისხის მქონე მკვლევარ-ფსიქოლოგს მიჰყავს, რაც სტუდენტებისთვის ფსიქოლოგებისთვის საჭირო კუთხით ამ საგნის წარმატებით მიწოდების წინაპირობას წარმოადგენს.

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედ პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

☑ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.4. პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება

პროგრამა უზრუნველყოფს, სწავლის შედეგების შესაბამისად სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

საბაკალავრო პროგრამა საშუალებას აძლევს სტუდენტებს განავითარონ სამეცნიერო კვლევის ჩასატარებლად საჭირო უნარები, ასევე უზრუნველყოფს პრაქტიკულ სამუშაოში ჩართვის შესაძლებლობით

პროგრამაში წარმოდგენილი სავალდებულო კურსების ფარგლებში სტუდენტები სამეცნიერო კვლევის პროცესის ეტაპების შესახებ თეორიულ ცოდნას იღებენ და იყენებენ მას პრაქტიკული დავალებების შესასრულებლად კერძოდ სოციალურ მეცნიერებათა კვლევის მეთოდების და ექსპერიმენტული ფსიქოლოგიის კურსების ფარგლებში სტუდენტები აქტიურად განიხილავენ სხვადასხვა სამეცნიერო კვლევის მაგალითებს და კურსის მიმდინარეობის პროცესში გეგმავენ და თავად ატარებენ მცირე კვლევას. გარდა ამისა, რიგი კურსების ფარგლებში, როგორიცაა კოგნიტური ფსიქოლოგია და განწყობის თეორია, პიროვნების ფსიქოლოგია და განწყობის თეორია, სასწავლო აქტივობები სტუდენტებისგან პრაქტიკული აქტივობების განხორციელებას, მცირე კვლევის ჩატარებას და შედეგების წარმოდგენას მოითხოვს. ამასთანავე, პროგრამაში წარმოდგენილია სტატისტიკის კურსი, რომელიც დატვირთულია პრაქტიკული დავალებებით რაც მონაცემთა ანალიზის უნარების განვითარებას უწყობს ხელს.

აღწერილი კურსები გულისხმობს არამხოლოდ კვლევითი კომპონენტების განხორციელებას, არამედ მიღებული შედეგების წერილობითი და ზეპირი სახით წარმოდგენას. სტუდენტები ცალკე გადიან აკადემიური წერის კურსს, რაც სხვა სავალდებულო კურსებთან ერთად საბოლოო ჯამში, სტუდენტებისათვის კვლევის შედეგების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისი ფორმით წერილობითი კომუნიკაციის უნარების განვითარებას უზრუნველყოფს.

გარდა ამისა, სტუდენტებს აქვთ შესაძლებლობა, აირჩიონ ბაკალავრის სემინარი და საბაკალავრო ნაშრომი, რაც დამატებით გამოცდილებას აძლევს კვლევის დაგეგმვის და განხორციელების თვალსაზრისით საბაკალავრო სემინარის ფარგლებში სტუდენტები ეცნობიან კვლევის წარმოებასა და ანგარიშის წერასთან დაკავშირებულ საკითხებს, კერძოდ აყალიბებენ საკვლევ საკითხს, ამუშავებენ ლიტერატურას, არჩევენ კვლევის მეთოდებს, დეტალურად ეცნობიან კვლევითი ნაშრომის სტრუქტურას და წარადგენენ კვლევით პროექტს აუდიტორიის წინაშე, კვლევითი უნარების შემდგომ განვითარებას ხელს უწყობს ასევე საბაკალავრო ნაშრომი, რომელიც გულისხმობს ეთიკის კომისიისგან კვლევის ჩატარების ნებართვის მოპოვებას, რაც მნიშვნელოვანია სტუდენტისათვის კვლევის პროცესისადმი შესაბამისი მიდგომების ჩამოსაყალიბებლად და საერთაშორისო კონტექსტში სწავლის გასაგრძელებლად მათი მოსამზადებლად

ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის ფარგლებში სტუდენტებს, ასევე, აქვთ შესაძლებლობა, მონაწილეობა მიიღონ უნივერსიტეტის ბაზაზე არსებული კვლევითი ინსტიტუტების საქმიანობაში და ჩაერთონ კვლევით პროექტებში, რომელთაც კვლევითი ცენტრები და მათი ლექტორები ახორციელებენ. 2015-2021 წლებში დ უზნაძის ფსიქოლოგიის ინსტიტუტის კვლევით პროექტებში ჩართული იყო ჯამში 89 სტუდენტი (როგორც სამაგისტრო, ასევე საბაკალავრო საფეხურის), ხოლო ბავშვის განვითარების ინსტიტუტის კვლევით პროექტებში - 2 სტუდენტი). აღნიშნული შესაძლებლობა საშუალებას აძლევს სტუდენტებს სრულყოფილი ცოდნა მიიღონ კვლევის მიმდინარეობის შესახებ და უკეთ განავითარონ საჭირო უნარები.

პროგრამა, ასევე, უზრუნველყოფს სტუდენტებისთვის პრაქტიკული გამოცდილების მიღებას რიგი მიმართულებებით კერძოდ უნივერსიტეტს აქვს გაფორმებული მემორანდუმი ჯო ენის კლინიკასთან, რომელიც უზრუნველყოფს პრაქტიკულ სწავლებას ბავშვების ჯანმრთელობის მიმართულებით მემორანდუმები გაფორმებულია ასევე სხვადასხვა საბავშვო ბაღებთან საქართველოს მასშტაბით მანდატურის სამსახურთან, აუტიზმის ასოციაციასთან, მოზრდილთა და ბავშვთა პათოლოგ ანატომიურ ცენტრთან, მშვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიურ ინსტიტუტთან, მწვანე სახლთან, ფსიქო სოციალური დახმარების ცენტრ „ნდობასთან“, სამკურნალო-დიაგნოსტიკურ ცენტრ რაიდენთან და სხვადასხვა სკოლასთან საქართველოს მასშტაბით გაფორმებული

მემორანდუმების რაოდენობა სტუდენტებს აძლევს საშუალებას სურვილის შემთხვევაში პრაქტიკული გამოცდილება მიიღონ შესაბამისი პროფილით მომუშავე ორგანიზაციაში. მემორანდუმების დიდი ნაწილი დეტალურად აღწერს თანამშრომლობის პირობებს. მართალია კმაყოფილების კვლევის ფარგლებში სტუდენტები ხშირად საუბრობენ მეტი პრაქტიკის საჭიროებაზე, ექსპერტთა ვიზიტის დროს სტუდენტებთან ინტერვიუებმა ცხადყო, რომ სტუდენტებს ყოველთვის მიეწოდებათ დეტალური ინფორმაცია პრაქტიკის გავლის შესაძლებლობებთან დაკავშირებით პრაქტიკის ფარგლებში სტუდენტს ზედამხედველობას უწევს სპეციალისტი და გათვალისწინებულია უკუკავშირის მექანიზმები. პრაქტიკულმუშაობას აფასებს, როგორც სტუდენტი, ასევე დაწესებულება და გამოცდილების შედეგები საბოლოოჯამში ანგარიშში აისახება. სტუდენტის და დაწესებულების მიერ შევსებული უკუკავშირის ფორმები დეტალურად აღწერს პრაქტიკული სამუშაოს კომპონენტებს და ახასიათებს, როგორც სტუდენტის მიერ გაწეულ სამუშაოს, ასევე დაწესებულების მიერ შექმნილ პირობებსა და განხორციელებულ აქტივობებს. აღნიშნული საშუალებას იძლევა, შეფასდეს, თუ რამდენად იყო პრაქტიკული სამუშაო შესაფერისი აქტივობებით დატვირთული და რამდენად კარგად ასრულებდნენ მხარეები მოვალეობებს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლოპროგრამის სავალდებულოკურსებში, სოციალური მეცნიერებების კვლევის მეთოდების, სტატისტიკის, ექსპერიმენტული ფსიქოლოგიის, პიროვნების ფსიქოლოგის და განწყობის თეორიის, კოგნიტური ფსიქოლოგიის და განწყობის თეორიის და აკადემიური წერის სილაბუსებში გაწერილი აქტივობები და დავალებები, რომლებიც კვლევითი და კრიტიკული აზროვნების უნარების ჩამოყალიბებას უწყობს ხელს.
- ბაკალავრის სემინარის და საბაკალავრონაშრომის კონცეფცია;
- კვლევის ეთიკის კომისიისათვის წარსადგენი განაცხადის ნიმუში და ეთიკის კომისიის დასკვნის ნიმუში;
- უნივერსიტეტის ბაზაზე არსებული სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები;
- ინფორმაცია სხვადასხვა კვლევითპროექტებში ჩართული სტუდენტების შესახებ (2015-2021 წლებში და უზნაძის ფსიქოლოგიის ინსტიტუტის კვლევითპროექტებში ჩართული იყოჯამში 89 სტუდენტი, ხოლობავშვის განვითარების ინსტიტუტის კვლევითპროექტებში - 2);
- მემორანდუმი ჯოენის კლინიკასთან და მიმართვა საბავშვობაღებს საagentebთან პრაქტიკული სამუშაოს გავლასთან დაკავშირებით
- განვლილი პრაქტიკის შეფასების ფორმები და როგორც სტუდენტის, ასევე ორგანიზაციის მიერწარმოდგენილი ანგარიშები;
- კურსდამთავრებულთა კვლევის შედეგები;
- სტუდენტების პროგრამითკმაყოფილების კვლევის შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

საუკეთესოპრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედ პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

☑ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილადშესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.5. სწავლება-სწავლის მეთოდები

პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება-სწავლის მეთოდების გამოყენებით სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათმიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

წარმოდგენილი პროგრამის ფარგლებში სწავლება ხორციელდება ლექციების, სემინარების და პრაქტიკული მუშაობის ფორმატში ინდივიდუალური და ჯგუფური მუშაობის მრავალფეროვანი მეთოდების გამოყენებით სწავლების მეთოდები რელევანტურია და ემსახურება სწავლის შედეგების მიღწევას. კერძოდ პროგრამაში შემავალ კურსებში გამოყენებულია სწავლების ინტერაქტიული მეთოდები: ლექცია და სემინარი; დისკუსია/დებატები, პრობლემური შეკითხვების დასმა; ჯგუფური მუშაობა; დემონსტრირების მეთოდი; ელექტრონული სწავლების ელემენტები; გონებრივი იერიში; პრაქტიკული მეთოდი; შემთხვევის ანალიზი; პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება; ინდუქციური და დედუქციური მეთოდები; შებრუნებული საკლასო ოთახი; სიტუაციის მოდელირება, როლური და სიტუაციური თამაშები; თანამშრომლობითი (cooperative) სწავლება; გამოცდილებით (experiential) სწავლება; რეფლექსიის მეთოდი. აღსანიშნავია, რომ მეტადთეორიული კურსებისთვის (როგორიცაა ფსიქოლოგიის საფუძვლები, კოგნიტური ფსიქოლოგია, პიროვნების ფსიქოლოგია) ლექციები, სემინარები, დისკუსიები და სხვა, მეტადთეორიულ მსჯელობაზე დაფუძნებული მეთოდები გამოიყენება, ხოლო ის კურსები, რომლებშიც ჩაშენებული პრაქტიკის ელემენტები გვხვდება (მაგალითად კვლევის მეთოდები, ბავშვის განვითარების დარღვევები და ა. შ>), მეტად პრაქტიკაზე ორიენტირებულმეთოდებს (შემთხვევის ანალიზი, დემონსტრირება, გამოცდილებითსწავლება) იყენებენ. პროგრამაში ასევე, გამოიყენებულია Result ფორმატი ანუკვლევის საშუალებითსწავლება. ეს უკანასკნელი ფორმატი რამდენიმე სავალდებულო და არჩევითკურსში გამოიყენება, მათშორის, საბაკალავრო სემინარსა და საბაკალავრო ნაშრომში, რომლის მომზადებაშიც სტუდენტებს ეხმარება უნივერსიტეტში არსებული ერთეული: დიმიტრი უზნაძის ფსიქოლოგიის ინსტიტუტი, ბავშვთა განვითარების ინსტიტუტი და ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტური ფსიქო-ფიზიოლოგიური სამეცნიერო კვლევითი ცენტრი. სტუდენტებს შეუძლიათ ჩაერთონ აქ მიმდინარე კვლევით პროექტებში, ან საკუთარი კვლევა განახორციელონ და ორივე შემთხვევაში გამოიყენონ ამ ორგანიზაციების (მაგალითად CRRC-ის) ბაზები.

საბაკალავრო პროგრამაში გამოყენებული სწავლების მეთოდები მითითებულია თითოეული კომპონენტის შესაბამის სილაბუსში. აღსანიშნავია, რომ გამოყენებული მეთოდები ქმნის შესაძლებლობას, რომ სწავლების პროცესში გათვალისწინებული იყოს სტუდენტების ინდივიდუალური საჭიროებები. მიუხედავად იმისა, რომ პერსონალის აზრით ამის საჭიროება მიმდინარე პროგრამაზე ჯერარდამდგარა.

სტუდენტებს იმის შესაძლებლობაც აქვთ რომ ონლაინ რეჟიმში დარეგისტრირდნენ აკადემიური წერის ცენტრის ინსტრუქტორთან და ინდივიდუალური შეხვედრის ფორმატში მიიღონ რჩევა, როგორც მათთვის საჭირო საკითხების, ისე წერილობითნაშრომის თაობაზე.

აღსანიშნავია, რომ სტუდენტების განსხვავებული მოთხოვნების, სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებების და აკადემიური მომზადების, ასევე, საგანამანათლებლო პროცესში მათი შეუფერხებელი ჩართულობის უზრუნველსაყოფად უკვე იძლევა ინდივიდუალური სასწავლო გეგმების შემუშავების საშუალებას, რომელიც ითვალისწინებს სტუდენტთა განსხვავებულ მოთხოვნებს, მათ აკადემიურ მომზადებასა და სპეციალურ საგანმანათლებლო საჭიროებებს, მოქნილსასწავლო გეგმას, სწავლება-სწავლის, შეფასების სათანადო ფორმებსა და პირობებს. ამავე მიზნებისთვის გამოიყენება ინდივიდუალური საკონსულტაციო შეხვედრები ლექტორებთან, რომელიც წინასწარ ინიშნება, შეხვედრების საათების ფარგლებში, ან სტუდენტის ინდივიდუალური მოთხოვნის საფუძველზე „არგუსის" ან საუნივერსიტეტოელფოსტის საშუალებით

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე სტუდენტებისთვის ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის შემუშავებისას გათვალისწინებულია სასწავლო პროცესის ადაპტირებულგარემოში განხორციელების შესაძლებლობა და საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისი ადამიანური რესურსით უზრუნველყოფა. სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე სტუდენტებისთვის ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის შემუშავების პროცესში მონაწილეობს უნივერსიტეტის სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტი - ბავშვის განვიარების ინსტიტუტი. ინდივიდუალური სასწავლო გეგმა აგრეთვე შეიძლება შეიქმნას უნივერსიტეტის მიერ ინიცირებული საგანმანათლებლო პროგრამის შეცვლის ან გაუქმების შემთხვევაშიც.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანამანათლებლოპროგრამა და სილაბუსები;
- სასწავლოკურსების შეფასების მექანიზმი;
- არჩევანის უზრუნველყოფის სისტემა „არგუსი";
- აკადემიური წერის ცენტრის დებულება და ვებგვერდი http://writingcentre.iliauni.edu.ge/

• ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავების, დამტკიცების, მასში ცვლილების შეტანისა და გაუქმების წესი და პროცედურები. • ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბავშვის განვითარების ინსტიტუტი - https://cdi.iliauni.edu.ge/ • ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტური ფსიქო-ფიზიოლოგიური სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი https://iliauni.edu.ge/ge/iliauni/AcademicDepartments/mecnierebata-da-xelovnebis-fakulteti-269/centrebi-588/studenturi-fsiqo-fiziologiuri-kvleviti-centri; • ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის დიმიტრი უზნაძის ფსიქოლოგიის ინსტიტუტი - https://iliauni.edu.ge/ge/iliauni/institutebi-451/dimitri-uznadzis-fsiqologiis-instituti-880/dimitri-uznadzis-fsiqologiisinstituti.page; • აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან ინტერვიუები.
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ☑ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.6. სტუდენტების შეფასება

სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, გამჭვირვალეა და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერილობა და ანალიზი

პროგრამა შედგება სასწავლო კომპონენტისაგან. შესაბამისად გამოყენებული შეფასების სისტემა მოიცავს 2 ფორმას (შუალედურს და დასკვნითს). ინფორმაცია შეფასების სისტემის შესახებ ზოგადად მითითებულია პროგრამის კურიკულუმში, დაკონკრეტებულია პროგრამის კომპონენტების (სასწავლო კურსები, პრაქტიკა) სილაბუსებში და საბაკალავრო ნაშრომის კონცეფციაში და ხელმისაწვდომია სტუდენტებისთვის.

გამოყენებული შეფასების სისტემა თანხვედრაშია „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტების გაანგარიშების წესის დამტკიცების შესახებ“ განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანებასთან.

შეფასება ხდება 100-ქულიანი სისტემით, რომელიც მოიცავს 5 დადებით შეფასებას (ფრიადი (A) – შეფასების 91-100 ქულა; ძალიან კარგი (B) – მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა; კარგი (C) – მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა; დამაკმაყოფილებელი (D) – მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა; საკმარისი (E) – მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა) და 2 უარყოფით შეფასებას (ვერ ჩააბარა (FX) – მაქსიმალური შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება; (F) ჩაიჭრა – მაქსიმალური შეფასების 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი).

შეფასების თითოეული ფორმისთვის დადგენილია მაქსიმალური შესაძლო ქულა და მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი (მინიმალური დასაშვები ქულა): სასწავლო კურსების და „პრაქტიკა დაცული დასაქმების ადგილებში“ შემთხვევაში ეს არის შუალედური შეფასების ფორმისთვის max70/min22 ქულა, დასკვნითი შეფასების ფორმისთვის - max 30/min11 ქულა; „პრაქტიკა - პედიატრიული ჰოსპიტალის ფსიქოსოციალური მომსახურებაში“ - შუალედური შეფასებისთვის max80/min40 ქულა, დასკვნითი შეფასებისთვის max 20/min11 ქულა; საბაკალავრო ნაშრომის შემთხვევაში ეს არის ნაშრომის ხელმძღვანელის მიერ ნაშრომის შეფასებისთვის - max40/min20 ქულა, რეცენზენტის მიერ ნაშრომის შეფასებისთვის - max 30/min15 ქულა, საბაკალავრო ნაშრომის დაცვის შეფასებისთვის - max 30/min15 ქულა.

უნდა აღინიშნოს, რომ შედარებით ბუნდოვანია სასწავლო კურსებისა და „პრაქტიკა დაცული დასაქმების ადგილებში“ მინიმალური კომპეტენციის ზღვარისთვის დადგენილი ქულები, რადგან სტუდენტი, რომელიც მიაღწევს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარს (რასაც ადასტურებს შესაბამისი მინიმალური ქულის მიღებით) ამ ქულათა დაჯამების შედეგად ჩაითვლება „ჩაჭრილად“, ანუ მის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი, რაც არალოგიკურია მინიმალური კომპეტენციის ზღვარის მიღწევის დადასტურების პირობებში. აღნიშნულმა შექმნა საფუძველი ქვემოთ მოცემული რეკომენდაციისთვის.

შეფასების თითოეული მეთოდისთვის (კომპონენტისთვის) განსაზღვრულია მისი წილი შეფასების 100-ქულიან სისტემაში, შეფასების კრიტერიუმების შემთხვევაში კი არსებობს ქულათა გრადაცია, რომლის მეშვეობითაც დგინდება სწავლის შედეგების მიღწევის დონე. ინფორმაცია გამოყენებული შეფასების მეთოდები, კრიტერიუმები, ქულათა გრადაცია და სხვ. ხელმისაწვდომი სტუდენტებისათვის. თუმცა, ყურადსაღები მომენტებიც აღსანიშნავია, კერძოდ

1) რიგ შემთხვევაში, შეფასების კრიტერიუმები და ქულები ურთიერთშეუსაბამოა, მაგ.:

„0 - 3 ქულა - სტუდენტი ან საერთოდ არ აკეთებს პრეზენტაციას, ან ვერ გადმოსცემს მასალას ზეპირად სლაიდები მცირე რაოდენობითაა, არასრულად და არადამაკმაყოფილებლად ასახავენ პრეზენტაციის თემას, ასევე, სტუდენტი ვერ პასუხობს დასმულ შეკითხვებზე ადეკვატურად ვერ ითვალისწინებს უკუკავშირს და ვერ ამყარებს კონტაქტს აუდიტორიასთან.“ (სას-წავლო კურსი „ექსპერიმენტული ფსიქოლოგია“).

„0 - 3 ქულა - სტუდენტი ყოველთვის მოუმზადებელია, არ აქვს წაკითხული მასალა, არ აქვს შესრულებული დავალებები, დისკუსიებში არასოდეს იღებს მონაწილეობას“;

„0–3 ქულა - საკითხი სწორად არაა გადმოცემული; ტერმინოლოგია სრულიად მცდარია; სტუდენტი არ ფლობს კურსით გათვალისწინებულ მასალას; სტუდენტი არ ამჟღავნებს კრიტიკული აზროვნების უნარს; არ მოჰყავს მაგალითები“ (სასწავლო კურსი „სოციალურ მეცნიერებათა კვლევის მეთოდები“);

„2 - 5 ქულა - სტუდენტს მხოლოდ ერთი საკვლევი კითხვისთვის აქვს პროცედურა შესრულებული. საკვლევი კითხვა არაა ორიგინალური და აქტუალური. ჰიპოთეზაში გამოყენებული ტერმინოლოგია არ შეესაბამება კვლევის დიზაინს. შერჩეული სტატისტიკური კრიტერიუმი არ შეესაბამება არც ჰიპოთეზებს და არც კვლევის დიზაინს. ამდენად SPSS-ში მონაცემების დამუშავების გზით მიღებული და წარმოდგენილი შედეგები აზრს კარგავს. სტუდენტს არ შეუძლია კურსის მანძილზე მიღებული ცოდნის სინთეზი“ (სასწავლო კურსი „სტატისტიკის შესავალი ფსიქოლოგიისთვის“);

„1 - 9 ქულა - „... მოსაზრებები თითქმის არ არის არგუმენტირებული, მსჯელობა ძირითადად ალოგიკურია, არათანმიმდევრული, არგუმენტირებისას მოსაზრებების ნაწილი არ არის გამ-ყარებული ლიტერატურით, კარგად არ ესმის ტექსტის ძირითადი/საკვანძო საკითხები... არაა წარმოდგენილი პროფესიული ეთიკის პრინციპების დაცვით..“ (სასწავლო კურსი „ფსიქოლოგიის საფუძვლები“).

2) რიგ შემთხვევაში, შეფასების კრიტერიუმთან მითითებულია ან მხოლოდ მაქსიმალური ქულები (მაგ., საბაკალავრო ნაშრომის კონცეფცია; სასწავლო კურსი „კოგნიტური ფსიქოლოგია და განწყობის თეორია“, პრაქტიკული დავალებების შეფასების ნაწილში; „აზარტული თამაშებსა და ნივთიერებებზე დამოკიდებულება“, სხვ.) ან შეფასების ქულათა ისეთი დიაპაზონი, რომელიც გარკვეულწილად ამცირებს შეფასების გამჭვირვალობის ხარისხს (მაგ., „25-30 ქულა - საკითხი ზუსტად და ამომწურავად არის გადმოცემული; ტერმინოლოგია დაცულია; სტუდენტი ზედმიწევნით კარგად ფლობს მასალას. ამჟღავნებს კრიტიკული აზროვნების უნარს;“ „24 -30 ქულა - ... ყველა მოსაზრება კარგად არის არგუმენტირებული; მსჯელობა ლოგიკურად და თანამიმდევრულადაა წარმოდგენილი პროფესიული ეთიკის პრინციპების დაცვით.. კარგად აქვს გააზრებული ძირითადი/საკვანძო საკითხები ... ჩანს სტუდენტის დამოუკიდებელი აზროვნება“; „20-15 ქულა - სტუდენტი ყოველთვის მომზადებულია ლექციისთვის, წაკითხული აქვს მასალა, მუდმივად ადეკვატურად პასუხობს შეკითხვებს და აქტიურად ჩართულია დისკუსიაში“ და სხვ.

წარმოდგენილი დოკუმენტების შესწავლისა და ინტერვიუს შედეგებიდან გამოიკვეთა, რომ უნივერსიტეტში უზრუნველყოფილია მიღებული შეფასების შესახებ სტუდენტთა ინფორმირება, მიღწეული შედეგების გაუმჯობესების შესაძლებლობა და ამ პროცესების სისტემატური კონტროლი, რაც დეტალურად არის აღწერილი თვითშეფასების ანგარიშის შესაბამის ნაწილში.

ინტერვიუს შედეგად დადასტურდა, რომ პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალი ფლობს ცოდნას შეფასების მეთოდების თაობაზე.

აღნიშნულმა შექმნა ქვემოთ მოცემული რეკომენდაციის საფუძველი. აქვე აღვნიშნავთ, რომ დასკვნის პროექტში წარმოდგენილი იყო ორი რეკომენდაცია, რომლებიც გადამუშავდა უსდ-ის უკუკავშირის მიღების შემდეგ,

კერძოდ

პირველი რეკომენდაცია ფორმულირებული იყო შემდეგნაირად *„პროგრამის კომპონენტებში მინიმალური კომპეტენციის ზღვარის შესაბამისი ქულები ისე დაწესდეს, რომ მათი ჯამი იძლეოდეს თუნდაც დამატებითგამოცდაზე გასვლის შესაძლებლობას“*. ამ რეკომენდაციაში არ არის მითითება იმაზე, რომ უნივერსიტეტში გამოყენებული შეფასების სისტემა ეწინააღმდეგება მოქმედკანონმდებლობას. საუბარია იმაზე, რომ თუ სტუდენტმა შუალედური და დასკვნითი შეფასებებში დაადასტურა მინიმალური მოთხოვნილი კომპეტენცია (ცოდნა და/ან უნარები), რაც გამოიხატება უნივერსიტეტის მიერ ამისთვის დაწესებული ქულებით მაშინ ამ ქულების დაჯამებით მისი შედეგი არ უნდა იყოს „ჩაიჭრა“. ეს „ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი“. უნივერსიტეტის პოზიცია გაზიარებული არ არის, თუმცა მეტი სიცხადისთვის რეკომენდაციამ ქვემოთმოცემული სახე მიიღო (იხ. N1 რეკომენდაცია შესაბამის გრაფაში).

მეორე რეკომენდაცია ფორმულირებული იყო შემდეგნაირად *„ურთიერთშესაბამისობის უზრუნველსაყოფად დაკორექტირდეს შეფასების კრიტერიუმები და მათი ეკვივალენტი ქულები.“* წარმოდგენილი რეკომენდაცია არ გულისხმობს იმას, რომ განსხვავებული სპეციფიკის სასწავლო კურსებს უნდა ჰქონდეს ერთნაირი კრიტერიუმები და ქულათა გრადაცია. დასკვნაში (კომპონენტი 2.6) შესაბამისი სასწავლო კურსების მითითებით ხდება იმის დემონსტრირება, რომ არ არის რელევანტური 0-ზე მეტი ქულის მინიჭება მაშინ, როდესაც სტუდენტი შედეგს (შესაფასებელცოდნას და/ან უნარებს) ვერ ადასტურებს (მაგ., „ვერ პასუხობს“, „არადამაკმაყოფილებლად ასახავს“, „ყოველთვის მოუმზადებელია“, „არ აქვს წაკითხული მასალა“, „არ აქვს შესრულებული დავალებები“). უნივერსიტეტის პოზიცია გაზიარებული არ არის. მეტი სიცხადისთვის რეკომენდაციამ ქვემოთ მოცემული სახე მიიღო (იხ. N2 რეკომენდაცია შესაბამის გრაფაში).

მესამე რეკომენდაცია ფორმულირებული იყო შემდეგნაირად *„“მიეთითოს შეფასების არამაქსიმალური ქულების გრადაცია და შესაბამისი კრიტერიუმები.“* ვეთანხმებით უნივერსიტეტის განმარტებას, რომ „ზოგადად არსებობს შეფასებებთან დაკავშირებული სხვადასხვა ეფექტური მიდგომა, მათ შორის ჰოლისტური ან ანალიტიკური რუბრიკების გამოყენების თვალსაზრისით“ და ამავე დროს აღვნიშნავთ რომ მე-2 სტანდარტის 2.6 კომპონენტის თანახმად სტუდენტის შეფასება უნდა იყოს გამჭვირვალე, რაც შესაბამისი ინფორმაციის მითითების გარეშე უზრუნველყოფილი ვერ იქნება. უნივერსიტეტის პოზიცია გაზიარებული არ არის. მეტი სიცხადისთვის რეკომენდაციამ ქვემოთმოცემული სახე მიიღო (იხ. N3 რეკომენდაცია შესაბამის გრაფაში).

მეოთხე რეკომენდაცია ფორმულირებული იყო შემდეგნაირად *„მიზანშეწონილია მიეთითოს, რა განაპირობებს ერთსა და იმავე კრიტერიუმის შემთხვევაში განსხვავებული ქულის მიღებას.“* უნივერსიტეტის პოზიცია გაზიარებულია. შესაბამისად აღნიშნული ჩანაწერი გადატანილია „რჩევებში“ (იხ. შესაბამისი გრაფა ქვემოთ).

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლო პროგრამა (კურიკულუმი);
- სასწავლო კურსების სილაბუსები;
- საბაკალავრო ნაშრომის კონცეფცია;
- ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტთა/პროფესიულ სტუდენტთა შეფასების, კრედიტების მინიჭების, რეიტინგისა და დამატებით/განმეორებით კურსებზე/კომპონენტებზე თანხის გადახდის განსაზღვრის წესი;
- ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტში სტუდენტური სერვისების მიწოდების, შეფასების და ანგარიშგების წესი;
- სისტემები: „არგუსი“ www.argus.iliauni.edu.ge, ასევე http://moodle.iliauni.edu.ge და http://turnitin.com
- სტუდენტების კვლევის ანგარიში;
- ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის წარმომადგენლებთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან, სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

ზემოთ თქმულიდან გამომდინარე, რეკომენდებულია:

- სტუდენტთა შეფასების მინიმალური კომპეტენციის რაოდენობრივი მაჩვენებლები შესაბამისობაში მოვიდეს მინიმალური კომპეტენციის ზღვრის არსთან;
- გამორიცხოს შეფასებისას 0-ზე მეტი ქულის მინიჭება იმ შემთხვევაში, როდესაც სტუდენტი შესაფასებელ

ცოდნას და/ან უნარებს მინიმალურ მოთხოვნილებებზე ვერ ადასტურებს; • გამორიცხოს შეფასების მხოლოდ მაქსიმალური ქულების განსაზღვრა, რადგან აღნიშნული მიდგომა ვერ უზრუნველყოფს შეფასების გამჭვირვალობას.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის: პროგრამის გაუმჯობესების მიზნით სასურველია: • მიეთითოს, რა განაპირობებს ერთი და იმავე კრიტერიუმის შემთხვევაში განსხვავებულ ქულის მიღებას.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედ პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☑ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	✓			

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას, შესაბამისი სერვისების შეთავაზებით ხელს უწყობს სტუდენტების მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან ღონისძიებებს და ხელს უწყობს სტუდენტების ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში.

3.1. სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურება
სტუდენტი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე სათანადო კონსულტაციას და კარიერული განვითარებასთან დაკავშირებით მხარდაჭერას.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი თითოეული სტუდენტისთვის ხელმისაწვდომია ინფორმაცია სტუდენტურ სერვისებთან, სასწავლო პროცესის დაგეგმვასა და მიღწევების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით სტუდენტებისთვის შექმნილია პროგრამული სისტემა „არგუსი“, რომლის მეშვეობითაც მათ აქვთ წვდომა ყველანაირ ინფორმაციაზე, კერძოდ მასალებზე, შეფასებაზე, დაგროვებულ კრედიტებზე. ასევე, არგუსის მეშვეობით სტუდენტს აქვს აკადემიურ პერსონალთან კომუნიკაციის შესაძლებლობა. თითოეულ სილაბუსში განსაზღვრულია დამატებით საკონსულტაციო დრო, რომელსაც სტუდენტი ათანხმებს აკადემიურ პერსონალთან და იღებს შესაბამის დახმარებას საჭიროების შემთხვევაში. ყოველი სემესტრის ბოლოს, სტუდენტებს ეგზავნებათ კითხვარი სასწავლო კურსებთან დაკავშირებით რომლის მეშვეობითაც ისინი აფასებენ კურსის თითოეულ კომპონენტს, მათ შორის ლექტორსაც. სტუდენტების თქმით კითხვარის

შედეგებს ითვალისწინებს როგორც აკადემიური პერსონალი, ისე უნივერსიტეტის ადმინისტრაციაც. სტუდენტებთან ინტერვიუს პროცესში გაირკვა, რომ აკადემიური პერსონალი და უნივერსიტეტის ადმინისტრაცია განიხილავს კითხვარის შედეგებს სტუდენტებთან, რის საფუძველზეც, საჭიროების შემთხვევაში ხდება როგორც სილაბუსების, ისე ტექნიკური ნაწილის განახლება.

პროგრამის ფარგლებში სტუდენტებს აქვთ შესაძლებლობა ჩაერთონ კვლევით საქმიანობაში და მიიღონ მონაწილეობა სხვადასხვა პროექტებში, ღონისძიებებში და გაცვლით პროგრამებში რომლის შესახებაც ინფორმაციას იღებენ როგორც ელექტრონული გზით (მეილი, არგუსი), ასევე აკადემიური პერსონალისგან. სტუდენტებმა ინტერვიუს დროს აღნიშნეს, რომ მიუღიათ მონაწილეობა შეთავაზებულ პროგრამებში. ამასთან, აღნიშNეს, რომ ფსიქოლოგიის პროგრამის სტუდენტები, ზოგადად აქტიურად მონაწილეობენ უსდ-ის მიერ ორგანიზებულ ყოველწლიურ „სამეცნიერო პიკნიკსა“ და სხვა, მათთვის საინტერესო, საჯარო ღონისძიებებში.

უნივერსიტეტში ფუნქციონირებს ფსიქოლოგიის კლუბი, რომლის მეშვეობითაც, სტუდენტებს აქვთ შესაძლებლობა დაგეგმონ სხვადასხვა აქტივობები და პროექტები უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის მხარდაჭერით კლუბში გაწევრიანებული სტუდენტების ორგანიზებით ხშირად ტარდება საჯარო ლექციები სხვადასხვა მოწვეული სტუმრის (ძირითადად ფსიქოლოგის) ჩართულობით ლექციების მიმართ ინტერესი საკმაოდ დიდია როგორც ფსიქოლოგიის, ისე სხვა სპეციალობის სტუდენტების მხრიდან.

უნივერსიტეტში დანერგილია კარიერული განვითარების და დასაქმების ხელშემწყობი პროექტები. სტუდენტებს აქტიურად ეგზავნებათ ინფორმაცია სხვადასხვა ვაკანსიების თაობაზე. ასევე, უნივერსიტეტში პერიოდულად იმართება დასაქმების ფორუმი, რაც სტუდენტების კარიერულ განვითარებას უწყობს ხელს. ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის კვლევების განყოფილება რეგულარულად სწავლობს სტუდენტთა დასაქმების საკითხს. სტუდენტებთან ინტერვიუმ აჩვენა, რომ სამომავლოდ სტუდენტები აპირებენ დასაქმებას ფსიქოლოგიის მიმართულებით, თუმცა იქედან გამომდინარე, რომ პრაქტიკის კომპონენტი ძალიან მნიშვნელოვანია ამ სფეროში, ისინი შემდეგ საფეხურზე სწავლის გაგრძელებას გეგმავენ, რაც მათ თემით დაეხმარებათ საკუთარი პროფესიით კარიერულ განვითარებაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში;
- სილაბუსები;
- უსდ-ის ვებგვერდი http://iliauni.edu.ge/ge/;
- შრომითი ხელშეკრულებები პროგრამის განმახორციელებელ პერსონალთან; აკადემიურ პერსონალთან, ადმინისტრაციასთან, დამსაქმებლებთან,
- პროგრამის ხელმძღვანელთან, აკადემიურ პერსონალთან, დამსაქმებლებთან და სტუდენტებთან ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედ პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

☑ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

3.2. მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა

მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელი.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერით მიმოხილვა და ანალიზი

მტკიცებულებები/ინდიკატორები
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	✓			

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტიან და ეფექტურ ფუნქციონირებას და განსაზღვრული მიზნების მიღწევას.

4.1. ადამიანური რესურსი

- პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია;
- პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო-კვლევითი/შემოქმედებითი/ საშემსრულებლო საქმიანობისა და სხვა მათზე დაკისრებული ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას;
- პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდ ჩართულია პროგრამის განხორციელებაში;
- პროგრამის სტუდენტები, უსდ-ის მიერ უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერით მიმოხილვა და ანალიზი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის განხორციელებაში ჩართულია სათანადო კვალიფიკაციისა და კომპეტენციის მქონე აკადემიური და მოწვეული პერსონალი, რომელიც ფლობს შესაბამის სამეცნიერო ხარისხს და აქვს პრაქტიკული მუშაობის რამდენიმეწლიანი გამოცდილება.

თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, პროგრამის განხორციელებაში ჩართულია 33 პედაგოგი, რომელთაგან აკადემიური პერსონალია 21 (7 პროფესორი, 8 ასოცირებული პროფესორი და 7 ასისტენტ-პროფესორი), ხოლო 12

მოწვეული პერსონალი. აკადემიური პერსონალიდან 15 არის ფილოლოგიის დოქტორი, დანარჩენი მათგანი კი - სოციოლოგი, ფსიქიატრი და ბიოლოგიის დოქტორი. მოწვეული პერსონალიდან ყველას დოქტორანტურაში მიღებული აქვთ განათლება ფილოლოგიის მიმართულებით ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის ოცდაერთივე აკადემიური პერსონალი აფილირებულია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტთან. რაც შეეხება კადრების დენადობას, აკადემიური პერსონალიდან ახალი პერსონალია 7 პირი, მოწვეული პერსონალიდან 10 ახალი მიღებულია, დაწესებულებიდან წასულია 3 პირი, რაც უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას.

აკადემიური/სამეცნიერო/მოწვეული პერსონალის რაოდენობა ადეკვატურია სტუდენტების რაოდენობასთან მიმართებაში და არის 33/1278. ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამას გააჩნია აკადემიური და მოწვეული პერსონალის დატვირთვის სქემა. აკადემიური პერსონალის დატვირთვა საბაკალავრო პროგრამაზე შედარებით არათანაბარია. მაგალითად ზოგი პერსონალის დატვირთვაა 10-12 საათი, ზოგის 2,4-4,4 საათი. იგივე სურათია მოწვეულ პერსონალთან მიმართებაში. ზოგი მათგანის დატვირთვა 12-14 საათია, ხოლო ზოგის – 2-4 საათი, რაც ლექტორების გადატვირთვის წინაპირობას შეიძლება წარმოადგენდეს. ეს უკანასკნელი აღნიშნული იქნა აკადემიურ/მოწვეულ პერსონალთან ინტერვიუს დროსაც. აღნიშნულმა შექმნა ქვემოთმოცემული რჩევის საფუძველი.

აკადემიური და მოწვეული პერსონალის დატვირთვაში შედის ისეთი საქმიანობები, როგორიცაა, კურიკულუმის და მასთან დაკავშირებული საჭირო დოკუმენტაციის შემუშავება, მონაწილეობის მიღება: პროგრამის აკრედიტაციისთვის თვითშეფასების ანგარიშის მომზადებაში, პოტენციურ დამსაქმებლებთან და პარტნიორ ორგანიზაციებთან შეხვედრებში, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ ჩატარებული კვლევების საფუძველზე წარმოდგენილი ცვლილებების მიზანშეწონილობის საკითხის და პროგრამაში ახალი სასწავლო კურსის დამატების საკითხის განხილვაში. აღნიშნული საქმიანობის გარდა, აკადემიური პერსონალის საქმიანობაა სტუდენტების მხარდაჭერა და კონსულტაცია.

ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის ხელმძღვანელებს და უმეტეს აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს აქვს შესაბამისი კვალიფიკაცია, განათლება და პრაქტიკული გამოცდილება, რაც დასტურდება ბოლო 5 წლის განმავლობაში შესრულებული სამეცნიერო საქმიანობებით რაც ასახულია მათ პირად საქმეებში.

პროგრამას ემსახურება 10 ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალი. წარმოდგენილი დოკუმენტებისა და ინტერვიუს შედეგად მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე დასტურდება, რომ სტუდენტები უზრუნველყოფილი არიან საჭირო რაოდენობის ადმინისტრაციული თუ დამხმარე პერსონალით

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- აკადემიური და მოწვეული პერსონალის სამუშაო აღწერილობები;
- აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პირადი საქმეები;
- ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტთა კონტინგენტის დაგეგმვის მექანიზმი და მეთოდოლოგია;
- აკადემიური და მოწვეული პერსონალის საქმიანობის შეფასების წესი;
- სერვისებით კმაყოფილების კვლევის ანგარიში;
- ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის რაოდენობა;
- ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის სამუშაო აღწერილობის დოკუმენტი;
- პროგრამის ხელმძღვანელებთან, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან, ხარისხის სამსახურთან, პროგრამის სტუდენტებთან ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

☑ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.2. აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება

- დაწესებულება რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შეფასებასა და შედეგების ანალიზს;
- უზრუნველყოფს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებას, ასევე ხელს უწყობს მათ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერილობა და ანალიზი

პროგრამის განხორციელებაში მონაწილე პერსონალის აკადემიური საქმიანობის შეფასება სისტემატურ ხასიათს ატარებს. პირველ რიგში, უნდა აღინიშნოს, რომ აკადემიური პერსონალის საქმიანობის შეფასება ხდება როგორც სწავლების, ასევე, კვლევითი და სოციალური იმპაქტის და ადმინისტრაციული საქმიანობის კომპონენტების გათვალისწინებით აკადემიური პერსონალი აღნიშნული კომპონენტების მიხედვით თვითშეფასებას ორ წელიწადში ერთხელ ახორციელებს. გარდა ამისა, როგორც აკადემიური, ასევე მოწვეული პერსონალის საქმიანობის შეფასება ხდება სტუდენტების მიერ ყოველი სემესტრის ბოლოს გავლილი კურსის შეფასებებზე დაყრდნობით საქმიანობის შეფასების და პროფესიული განვითარების ინსტრუმენტად ასევე ე.წ. კოლეგიალური შეფასება, რომლის ფარგლებშიც შესაძლებელია როგორც საჩვენებელი, ასევე სემესტრული ლექციის შეფასება და მიღებული შედეგების სწავლების პროცესის გაუმჯობესების მიზნით გამოყენება. ონლაინ ვიზიტის დროს პროგრამის ხელმძღვანელმა მიუთითა, რომ აღნიშნული მექანიზმი განსაკუთრებით ხშირად გამოიყენება ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამაზე ახალი კურსების ან პერსონალის შემთხვევაში კურსის შინაარსის და სწავლების მეთოდების გაუმჯობესების მიზნით აღნიშნული დადასტურდა ლექტორებთან შეხვედრის დროსაც. ინტერვიუს დროს რამდენიმე ლექტორმა აღნიშნა, რომ მონაწილეობა მიუღია ასეთ შეფასებაში ან თავად ყოფილა შეფასებული. გარდა ამისა, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური ახორციელებს ლექტორების კმაყოფილების და სერვისების შეფასების კვლევას, რომლის შედეგებიც, თვითშეფასებისა და კოლეგიალური შეფასების შედეგებთან ერთად გამოიყენება ტრენინგის და სერვისების გაუმჯობესების საჭიროების განსაზღვრის მიზნით

გარდა ამისა, განხორციელებული შეფასების შედეგები გამოიყენება პერსონალის წახალისების და შემდგომი განვითარებისათვის ხელის შეწყობის მიზნით როგორც აკადემიური, ასევე სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალი იღებს უკუკავშირს საკუთარ საქმიანობასთან დაკავშირებით თვითშეფასების ფორმაში სხვადასხვა კომპონენტებში წინასწარგანსაზღვრული ნორმების გათვალისწინებით გარკვეულ რაოდენობაზე (200) მეტი ქულის დაგროვების შემთხვევაში ხდება პერსონალის წახალისება სხვადასხვა შესაძლო, როგორც მატერიალური, ასევე არამატერიალური ფორმით ხოლო არადამაკმაყოფილებელი შეფასების შემთხვევაში ხდება შედეგების გამოსწორებისათვის საჭირო ღონისძიებების განხილვა და ვადების განსაზღვრა.

გარდა შეფასებისა, უნივერსიტეტი ზრუნავს აკადემიური პერსონალის მუდმივ განვითარებაზე. ერთი მხრივ, უნივერსიტეტის ბაზაზე არსებული სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები ხელს უწყობს პერსონალის ჩართვას სამეცნიერო კვლევებში. 2014-2021 წლებში დ უზნაძის ფსიქოლოგიის ინსტიტუტის კვლევით პროექტებში ჩართული იყო ჯამში 27 პროფესორი, ხოლო ბავშვის განვითარების ინსტიტუტის კვლევით პროექტებში – 2 პროფესორი. აკადემიური პერსონალის აქტიური მონაწილეობა კვლევით პროექტებში ასახულია მათ ბიოგრაფიასა და პუბლიკაციების ისტორიაშიც. აკადემიურ პერსონალს შეუძლია არამხოლოდ კვლევის დაფინანსებასთან დაკავშირებით განაცხადის გაკეთება, არამედ კონსულტაციის და დახმარების მიღება სხვადასხვა საგრანტო კონკურსში მონაწილეობასთან დაკავშირებით 2021 წლის სერვისების შეფასების კვლევის შედეგების თანახმად იმ ლექტორების უმეტესი ნაწილი, ვისაც განვითარების სამსახურთან შეხება ჰქონდა, ფიქრობს რომ ეფექტური იყო განვითარების სამსახურის დახმარება პროექტისთვის კონსორციუმის წევრების მოძიებაში, პროექტზე მუშაობის და პროექტის ადმინისტრირების პროცესში. ასევე ეფექტურად არის შეფასებული სამეცნიერო კვლევების კოორდინაციის სამსახურთან თანამშრომლობა იმ ლექტორების მიერ, ვისაც ასეთი გამოცდილება ჰქონია.

ლექტორებს აქვთ შესაძლებლობა ჩაერთონ საერთაშორისო პროექტებში, მიიღონ მონაწილეობა სამეცნიერო კვლევებში და დააფინანსონ სხვადასხვა კონფერენციებში მონაწილეობა. კვლევითი საქმიანობის ხელშეწყობის და პროექტის განხორციელებაში დახმარების კარგი მაგალითი იყო, ექსპერტთა ვიზიტის დროს ერთ-ერთი მოწვეული ლექტორის მიერ გაზიარებული გამოცდილება, რომლის მიხედვითაც, უნივერსიტეტი კვლევისათვის საჭირო კონკრეტული ტესტის ლიცენზიის მოპოვებაში დაეხმარა.

ამასთანავე, აკადემიური პერსონალისა და მასწავლებელთა განვითარების ცენტრი უზრუნველყოფს პერსონალის მუდმივ განვითარებას როგორც სწავლების, ასევე კვლევითი უნარების თვალსაზრისით გამოვლენილი საჭიროებების

შესაბამისად სერვისების შეფასების კვლევასა და ლექტორებთან ინტერვიუებში გამოიკვეთა, რომ განვითარების სამსახური ხშირად სთავაზობს ტრენინგებს და ლექტორები, რომლებიც ტრენინგებს ესწრებიან უმეტესწილად დადებითად აფასებენ, როგორც ტრენინგების სიხშირეს (ინტერვიუებზე დაყრდნობით), ასევე შინაარსს. გარდა აღწერილი განვითარების რესურსებისა, უნივერსიტეტის მიერ შეთავაზებული გაცვლითი პროგრამები პერსონალს დამატებითი გამოცდილების მიღების და გაზიარების საშუალებას აძლევს და ხელს უწყობს მათ პროფესიულ განვითარებას (მაგალითად ერაზმუსის პროგრამის ფარგლებში აღნიშნული შესაძლებლობით 7-მა ლექტორმა და სტუდენტმა ისარგებლა).
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • სასწავლო პროცესის შეფასების და განვითარების ცენტრის დებულება; • აკადემიური და მოწვეული პერსონალის საქმიანობის შეფასების ფორმების ნიმუშები; • სერვისების შეფასების კითხვარი სტუდენტებისა და ლექტორებისთვის; • სტუდენტების პროგრამით კმაყოფილების კვლევის შედეგები; • ლექტორების კმაყოფილების და სერვისების შეფასების კვლევის შედეგები; • აკადემიური პერსონალისა და მასწავლებელთა განვითარების ცენტრის (TSDC) სამოქმედო გეგმა; • სხვადასხვა ტრენინგებში პერსონალის მონაწილეობის და ტრენინგებით კმაყოფილების მონაცემები; • სამეცნიერო კვლევითი ლაბორატორიები უნივერსიტეტის ბაზაზე - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტური ფსიქოფიზიოლოგიური სამეცნიერო კვლევითი ცენტრი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის დიმიტრი უზნაძის ფსიქოლოგიის ინსტიტუტი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბავშვის განვითარების ინსტიტუტი; • ინფორმაცია სხვადასხვა კვლევით პროექტებში ჩართული პროფესორების შესახებ (2014-2021 წლებში დ. უზნაძის ფსიქოლოგიის ინსტიტუტის კვლევით პროექტებში ჩართული იყო ჯამში 27 პროფესორი, ხოლო ბავშვის განვითარების ინსტიტუტის კვლევით პროექტებში - 2); • დ. უზნაძის ფსიქოლოგიის ინსტიტუტის ფარგლებში 2020 წელს განხორციელებული კვლევითი პროექტების ანგარიში; • ერაზმუსის პროგრამის ფარგლებში გაცვლით პროგრამაში მონაწილე ლექტორებისა და სტუდენტების რაოდენობის შესახებ ინფორმაცია, რომელიც თვითშეფასების ანგარიშშია წარმოდგენილი; • არა მხოლოდ აკადემიური, არამედ მოწვეული პერსონალის კონფერენციებში მონაწილეობის დაფინანსება; • აკადემიური პერსონალის წარმოდგენილ CV-ებში მოცემული ინფორმაცია ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში ადგილობრივ და საერთაშორისო ჟურნალებში გამოქვეყნებული სტატიების შესახებ; • ინფორმაცია ადგილობრივ და საერთაშორისო კონფერენციებზე გაკეთებული მოხსენებების სტატისტიკის შესახებ; • ინფორმაცია პასკალის პრემიის შესახებ, რომლის მიზანია ახალგაზრდა მკვლევრების სამეცნიერო საქმიანობის წახალისება.
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ☑ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.3. მატერიალური რესურსი
პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურით და ტექნიკური აღჭურვილობით რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითიმიმოხილვა და ანალიზი

როგორც ზემოთ უკვე აღინიშნა, ვიზიტი ონლაინ რეჟიმში წარიმართა და, შესაბამისად მატერიალური რესურსებზე მსჯელობა წარმოდგენილ დოკუმენტაციაზე, უსდ-ის წარმომადგენლებთან ინტერვიუების და ონლაინ ვიზიტის დროს ვიდეოტურის საშუალებითსასწავლოდ საბიბლიოთეკოსივრცეების დათვალიერების საფუძველზე გახდა შესაძლებელი.

პროგრამა უზრუნველყოფილია, როგორც პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო სივრცით ასევე მატერიალური რესურსებით უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკა მოიცავს არაერთსამკითხველო დარბაზს და კომპიუტერების რესურს ცენტრს, რომელიც საჭირო მასალების მოძიების და გამოყენების საშუალებას იძლევა. ბიბლიოთეკაში წარმოდგენილია სხვადასხვა კურსების სილაბუსებში მოცემული ლიტერატურა ისეთი რაოდენობით რაც საჭირო მასალებითყველა სტუდენტის უზრუნველყოფის საშუალებას იძლევა. მასალების ნაწილი ხელმისაწვდომია არა მხოლოდ ფიზიკურად არამედ ელექტრონული ფორმით გარდა ამისა, ელექტრონული ფორმით ხელმისაწვდომია სხვადასხვა კურსების ფარგლებში საჭირო რიდერები, რომლებსაც ბიბლიოთეკა ამზადებს მოთხოვნის შესაბამისად ბიბლიოთეკაში არსებული რესურსების გამდიდრება ახალი მასალებითდა საჭიროლიტერატურითმუდმივი პროცესია.

უნივერსიტეტის შენობიდან ან ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ელექტრონული ფოსტის მისამართის გამოყენებით ნებისმიერი ადგილიდან სტუდენტებს ნებისმიერ დროს შეუძლიათ სამეცნიერო ბაზები გამოყენება. ბიბლიოთეკის ვებ-გვერდი აერთიანებს ყველა მნიშვნელოვან სამეცნიერო ბაზების ჯგუფს და გარდა ამისა, ბიბლიოთეკის ვებ-გვერდზე, სამეცნიერო ბაზების განყოფილებაში ჩაშენებულია ერთიანი საძიებო სისტემა, რომელიც მომხმარებელს გარკვეული სტატიის ან საკითხის ყველა ბაზაში ერთდროულად მოძიების შესაძლებლობას აძლევს.

ბიბლიოთეკის ფიზიკური დატვირთვის თვალსაზრისით კოვიდ პანდემიის პირობებშიც კი სტუდენტებს აქვთ შესაძლებლობა წინასწარ დარეგისტრირდნენ სასურველი დროისთვის და ადგილზე ისარგებლონ ხელმისაწვდომი მასალებითდა სივრცით სტუდენტებისთვის ხელმისაწვდომია არაერთი სამუშაო სივრცე, რომლის დაჯავშნა წინასწარ არის შესაძლებელი, მათშორის, კომუნიკაციისთვის სოციალური ქსელების გამოყენების ჩათვლით სტუდენტებისთვის კომუნიკაციის და ინფორმაციის მნიშვნელოვან რესურს წარმოადგენს ასევე არგუსის პლატფორმა.

გარდა აღწერილი რესურსებისა, სტუდენტებისა და პერსონალისთვის ხელმისაწვდომია სამუშაო სივრცე და სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორია (დიმიტრი უზნაძის კოგნიტური და ექსპერიმენტული ლაბორატორია), რომლის გამოყენებაც შესაძლებელია სხვადასხვა სახის კვლევითი პროექტის ფარგლებში განსახორციელებელი პრაქტიკული აქტივობებისათვის (როგორიცაა კვლევაში მონაწილეობა, ტესტირება, ცდების ჩატარება და ა. შ.).

აღსანიშნავია, რომ აკადემიური პერსონალი უზრუნველყოფილია პირადი სივრცით ოთახით რაც მათმუშაობის და სტუდენტებთან ინდივიდუალური ფორმატითურთიერთობის დამატებითშესაძლებლობას აძლევს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ბიბლიოთეკაში არსებული მასალების კატალოგი (https://library.iliauni.edu.ge/);
- სამკითხველოდარბაზების რაოდენობა, მდებარეობა და სამუშაოსაათები (https://library.iliauni.edu.ge/);
- უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკის ვებ-გვერდზე ხელმისაწვდომი ელექტრონული კატალოგი, ასევე ელექტრონული მასალები და რიდერები;
- უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკის ვებ-გვერდზე ხელმისაწვდომი სამეცნიერობაზები (https://library.iliauni.edu.ge/elibrary/sametsniero-bazebi/);
- სამეცნიერობაზების ლიცენზიის შეძენასთან დაკავშირებული ხელშეკრულება;
- პროგრამის ფარგლებში სხვადასხვა კურსებში მითითებული სავალდებულოლიტერატურა ბიბლიოთეკის კატალოგში;
- ბიბლიოთეკაში არსებული რესურსების მუდმივი განახლება და შევსება წარმოშობილი საჭიროებების შესაბამისად
- უნივერსიტეტის ბაზაზე არსებული სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრები - ილიას სახელმწიფოუნივერსიტეტის სტუდენტური ფსიქო-ფიზიოლოგიური სამეცნიეროკვლევითი ცენტრი, ილიას სახელმწიფოუნივერსიტეტის დიმიტრი უზნაძის ფსიქოლოგიის ინსტიტუტი, ილიას სახელმწიფოუნივერსიტეტის ბავშვის განვითარების ინსტიტუტი;
- სტუდენტების და აკადემიური პერსონალის მიერსერვისების შეფასების კვლევა და ანგარიში.
- „არგუსი“
- ბიბლიოთეკის წარმომადგენლებთან ინტერვიუსა და სისტემის დემონსტრირების შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

☑ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.4. პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა

პროგრამის/ ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის ბიუჯეტში გათვალისწინებულია ფინანსური რესურსები, რაც ეკონომიკურად მიღწევადია. ბიუჯეტში გამოყოფილია თანხები აკადემიური და დამხმარე პერსონალის ანაზღაურებისთვის, პროგრამული უზრუნველყოფისთვის, ინფრასტრუქტურისა და ბიბლიოთეკისათვის, სასწავლო პრაქტიკისთვის და პროგრამის განვითარებისთვის. ასევე, პროგრამის ბიუჯეტში არის (სხვა პროგრამების მსგავსად რაც მიღებული და დამკვიდრებული პრაქტიკაა უსდში) გაუთვალისწინებელი ხარჯებისთვის გამოყოფილი თანხა.

ინტერვიუს დროს გაირკვა, რომ უსდს ბიუჯეტიდან გამოყოფილი აქვს თანხა, რომელიც სრულად ფარავს ხარჯებს პროგრამის განვითარებისათვის.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- პროგრამის ბიუჯეტი;
- უსდის ადმინისტრაციის წარმომადგენლებთან ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- აკადემიური პერსონალი უზრუნველყოფილია პირადი სამუშაო სივრცით ოთახით რაც ხელს უწყობს აკადემიური და კვლევითი საქმიანობის უკეთ წარმართვას.
- ბიბლიოთეკის ვებ-გვერდზე ინტეგრირებული სამეცნიერო ბაზების საერთო საძიებო სისტემა, რომელიც ერთი მხრივ ამარტივებს ძიების პროცესს და მეორე მხრივ, უფრო ხელმისაწვდომს ხდის მრავალფეროვან წყაროებს.

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

☑ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	✓			

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის განვითარების მიზნით პროგრამა იყენებს შიდა და გარე ხარისხის სამსახურებს, პერიოდულ მონიტორინგსა და შეფასებას უწევს პროგრამას. აგროვებს და აანალიზებს რელევანტურ ინფორმაციას შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად და განსავითარებლად

5.1. შიდა ხარისხის შეფასება

პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერით მიმოხილვა და ანალიზი

უნივერსიტეტში ხარისხის მართვასა და უზრუნველყოფას ერთობლივად ახორციელებს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური, რომელიც აერთიანებს უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურს (ცენტრალური ოფისი) და თითოეულ ფაკულტეტზე შექმნილ ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურებს, რომლებიც მოქმედებენ ერთიანი საუნივერსიტეტო ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკისა და მიდგომების შესაბამისად და ასრულებენ უშუალოდ მათთვის განსაზღვრულ ფუნქციებს.

განურჩევლად იმისა, რომელი ფაკულტეტის მიერ განხორციელებულ რომელ პროგრამაზეა საუბარი, მექანიზმი და მიდგომა უცვლელი რჩება, შესაბამისად ქვემოთ წარმოდგენილი ანალიზი მიჰყვება აღნიშნულ ლოგიკას.

უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსმა ინტერვიურებისას აღნიშნა, რომ გამართული საქმიანობისთვის აუცილებელია უფლებამოსილებების დელეგირება, უკუკავშირი და გუნდური მუშაობის პრინციპი. მან კარგად გამოკვეთა თითოეული ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მნიშვნელობა და ჩართულობა პროგრამების შეფასების და განვითარების პროცესში, რადგან უშუალოდ ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსა-ხური თანამშრომლობს ფაკულტეტის დეკანთან და პროგრამების ხელმძღვანელებთან, შეისწავლის პროგრამის საჭიროებებს, ახდენს პრობლემური ასპექტების იდენტიფიცირებას და სხვ. გამართული და კოორდინირებული მუშაობისთვის, უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის კონცეფციის შესაბამისად ყოველწლიურად იქმნება როგორც სამუშაო, ისე შეფასებების გეგმები, მათი შესრულება და შედეგები აისახება შესაბამის ანგარიშებში.

უნივერსიტეტში პროგრამის შემუშავებისა და განვითარების პროცესის ძირითადი მარეგულირებელი დოკუმენ-ტებია:

- „შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის კონცეფცია", რომელიც აღწერს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის კონტექსტს, მოიცავს სისტემური კვლევების რუკას, სისტემური კვლევების დროის ჩარჩოს, პროგრამებთან დაკავშირებული შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესების, უნივერსიტეტის საქმიანობასთან დაკავშირებული შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესების და უნივერსიტეტის კვლევის შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესების რუკებს;
- „საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავების, დამტკიცების, მასში ცვლილების შეტანისა და გაუქმების წესი და პროცედურები", რომელიც არეგულირებს ისეთ საკითხებს, როგორიცაა პროგრამის შემუშავება და დაგეგმვა, პროგრამაში ცვლილებების შეტანა, პროგრამის გაუქმება, პროგრამის შემუშავებაში ჩართულ მხარეებსა და ამ პროცესში გასათვალისწინებელ ფაქტორების ჩამონათვალს, დამაკმაყოფილებელი პროგრამის შეფასების კრიტერიუმებსა და პროგრამის განვითარებაში ჩართულ მხარეებთან კომუნიკაციის პატერნს;
- „საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების შეფასების წესი", რომელიც ადგენს უნივერსიტეტში მოქმედი პროგრამების განხორციელების შეფასების გარე და შიდა მექანიზმებს. ამავე დოკუმენტით განისაზ-ღვრება შიდა შეფასებისას გამოყენებული ინსტრუმენტები და მეთოდები (სტუდენტებისა და კურსდამთავრებულების გამოკითხვა). შეფასებით მიღებული მონაცემები აისახება პროგრამის პერიოდული

შიდა თვითშეფასების ანგარიშში, რომლის მომზადებაშიც მონაწილეობენ პროგრამის ხელმძღვანელ(ებ)ი, ფაკულტეტის/სკოლის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი და კურიკულუმის ექსპერტი.

წარმოდგენილი დოკუმენტებით და ინტერვიუების მსვლელობისას მიღებული ინფორმაციით დასტურდება მოქმედი დოკუმენტების რელევანტურობა, საკმარისობა და იმპლემენტაციის მაღალი ხარისხი. პროგრამის სრულფასოვანი შეფასება უზრუნველყოფილია შემდეგი გარემოებების ერთობლიობით

- უნივერსიტეტში პროგრამის განხორციელების და შეფასების პროცესები არის შესაბამისი მარეგულირებელი დოკუმენტებით მოწესრიგებული და გამჭვირვალე. წინასწარ განსაზღვრულია შესაფასებელი ასპექტები, შეფასების მექანიზმების და ინსტრუმენტები, შეფასების პერიოდულობა და ამ პროცესში მონაწილე სუბიექტები, გადაწყვეტილების მიღების წესი და გადაწყვეტილების მიმღები ორგანოები.
- შემუშავებულია და გამოიყენება პროგრამის კურიკულუმის და სილაბუსების სარეკომენდაციო უნიფიცირებული ფორმები, სადაც დეტალურადაა ახსნილი მოთხოვნები ამ დოკუმენტების თითოეულ რუბრიკებთან დაკავშირებით წარმოდგენილი დოკუმენტებიდან მკაფიოდ იკვეთება: (1) პროგრამის მიზნებისა და შედეგების შესაბამისობის დადასტურების შესაძლებლობა - შემუშავებულია ერთიანი რუკა, რომელიც ასახავს პროგრამის მიზნებისა და შედეგების ურთიერთშესაბამისობას; (2) პროგრამის შედეგების ფორმირების თავისებურებები - შემუშავებულია რუკა, რომელიც ასახავს პროგრამის თითოეული კომპონენტის მონაწილეობას კონკრეტული შედეგის ფორმირებაში, რაც მთლიანობაში ქმნის პროგრამის შედეგებისა და კომპონენტების ურთიერთკავშირის მკაფიო სურათს; (3) პროგრამის ათვისების დინამიკის კონტროლის შესაძლებლობა - შემუშავებულია სამიზნე ნიშნულების ცხრილი, რომელიც მოიცავს ამომწურავ ინფორმაციას როგორც სწავლის თითოეული შედეგის მიღწევისთვის დადგენილი რაოდენობრივი მაჩვენებლების, ისე ამ მაჩვენებლების მიღწევის გზების შესახებ. პროგრამის შედეგებში მონაწილე კომპონენტების, შეფასების მეთოდების და შედეგის მიღწევის პერიოდულობის მითითება ქმნის შეფასების პროცესის გამჭვირვალობის და სისტე-მატურობის საფუძველს.

პროგრამის შეფასების პროცესი იყო თანამშრომლობითი და კომპლექსური: თვითშეფასების პროცესში ჩართულნი იყვნენ პროგრამის ხელმძღვანელი, პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალი, ფაკულტეტის დეკანი, ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის სპეციალისტი. პროგრამისთვის მნიშვნელოვან/საკვანძო საკითხებზე გადაწყვეტილება მიიღებოდა საკითხის განხილვის შედეგად კოლეგიალურად რამაც უზრუნველყო ამ პროცესის გამჭვირვალობა და პროგრამის გუნდის მაღალი ჩართულობა. შიდა შეფასების გარდა გამოყენებულიქნა გარე შეფასება. იყო შესწავლილი დარგობრივი ორგანიზაციების მოსაზრებები და დარგში არსებული საჭიროებები, პროგრამა შეფასდა გარე შემფასებლების მიერ. შიდა შეფასებამ მოიცვა პროგრამისთვის ისეთი მნი-შვნელოვანი ასპექტები, როგორიცაა ზოგადი მოთხოვნები პროგრამისადმი, მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი; პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები (მოთხოვნები); პროგრამის მიზნები; პროგრამის სწავლის შედეგები; პროგრამის მოცულობა; სასწავლო დატვირთვა; შეფასების წესი; სწავლების მეთოდები; დასაქმების სფეროები; რესურსები; პროგრა-მის სწავლის შედეგების რუკა; პროგრამის სილაბუსები). შეფასების მიზნითგამოიყენებოდა თითოეული შესაფასებელი ასპექტისთვის რელევანტური შეფასების კრიტერიუმები. განხორციელდა დაინტერესებული მხარეების დამოკიდებულე-ბების შესწავლა-ანალიზი. თვითშეფასების პროცესში იყო იდენტიფიცირებული პროგრამაში ცვლილებების საჭიროება, რის შედეგადპროგრამაში განხორციელდა მნიშვნელოვანი ცვლილებები მისი გაუმჯობესებისა და განვითარების მიზნით (მითითებულია თვითშეფასების ანგარიშში, რუბრიკაში „საგანმანათლებლო პროგრამის მოკლე მიმოხილვა“ - 2011 წელს აკრედიტებულსაბაკალავრო პროგრამისა და 2021 წელს განახლებული პროგრამის შედარებითი ცხრილი და სხვ.). აკრედი-ტაციის თითოეული სტანდარტის ჭრილში დადგინდა პროგრამის როგორც ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები, ისე გასაუმჯობესებელი მხარეების განსავითარებლადსაჭირო აქტივობები. აღნიშნული შემდგომ აისახა აკრედიტაციის მიზნითწარმოდგენილი პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- „შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის კონცეფცია“;
- „საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავების, დამტკიცების, მასში ცვლილების შეტანისა და გაუქმების წესი და პროცედურები“;
- „საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების შეფასების წესი“;
- „საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასების კრიტერიუმები“;

- „ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის დებულება“;
- „პროგრამის ხელმძღვანელების საქმიანობის წესი“;
- პროგრამის შედეგების რუკა; სამიზნე ნიშნულების რუკა; პროგრამის მიზნებისა და შედეგების ურთიერთშესაბამისობის რუკა;
- სამუშაო ჯგუფის შეხვედრის ოქმები;
- სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, პოტენციური დამსაქმებლების (დარგობრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლების) დამოკიდებულებების კვლევა;
- ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის წარმომადგენლებთან, თვითშეფასების ჯგუფთან, პროგრამის ხელმძღვანელებთან და განმახორციელებელ პერსონალთან, სტუდენტებთან, კურსდამთავრებულებთან, დამსაქმებლებთან ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის (ცენტრალური ოფისის) და თითოეულ ფაკულტეტზე შექმნილი ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურების მოქმედება ერთიანი საუნივერსიტეტო ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკისა და მიდგომების შესაბამისად გამართული საქმიანობის უზრუნველყოფა უფლებამოსილებების სწორი დელეგირების, აქტიური თანამშრომლობისა და გუნდური მუშაობის პრინციპებზე დაყრდნობით რაც დადებით გავლენას ახდენს თითოეულ პროგრამასთან დაკავშირებულ ყველა პროცესზე (შემუშავება, მონიტორინგი, შეფასება და სხვ.).

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

☑ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.2. გარე ხარისხის შეფასება

პროგრამა რეგულარულად იყენებს გარე ხარისხის შეფასების შედეგებს.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერით მიმოხილვა და ანალიზი

უნივერსიტეტში გარე შეფასება წარმოადგენს პროგრამის შეფასების ერთ-ერთ მნიშვნელოვან მიმართულებას. პროგრამის გარე შეფასებას ემსახურებოდა პოტენციური დამსაქმებლების შერჩევა (ფოკუს ჯგუფის ფორმირება) და მათი მოსაზრებების შესწავლა (კვლევა). კვლევაში მონაწილე ყველა რესპონდენტს საშუალება ჰქონდა წინასწარ გაცნობოდა საბაკალავრო პროგრამას, კურსების კატალოგს და გამოეთქვა მოსაზრებები პროგრამის გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით კვლევაში მონაწილე რესპოდენტებმა პროგრამა დადებითად შეაფასეს და აღნიშნეს, რომ პროგრამით გათვალისწინებული კურსები საკმაოდ მრავალფეროვანია და შეესაბამება სპეციალობას. კვლევაში მონაწილე რესპონდენტებმა გამოთქვეს მოსაზრება პრაქტიკული კომპონენტის შეთავაზების აუცილებლობის შესახებ. კვლევისას მიღებული ინფორმაცია გაანალიზდა და გამოყენებული იქნა პროგრამის საბოლოო ვერსიის შექმნისთვის, რაზეც ინტერვიუს დროს დეტალურად ისაუბრა პროგრამის ხელმძღვანელმა. ასევე, ინტერვიუს დროს დამსაქმებლებმა ისაუბრეს ჩართულობაზე პროგრამის გარე შეფასების პროცესში, დადებითად შეაფასეს პროგრამა და აღნიშნეს მისი აქტუალობა და მნიშვნელობა.

გარე შეფასების ერთ-ერთ ფორმად უნივერსიტეტში მიიჩნევა აკრედიტაციის სტანდარტებთან შესაბამისობის გარე შეფასება. საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს ოქმიდან (#05, 30/09/2011) ირკვევა, რომ აკრედიტაციის ექსპერტებს ჰქონდათ გარკვეული რეკომენდაციები. ამავდროულად ამავე ოქმის თანახმად სხდომაზე

საკითხის განხილვის შედეგად აკრედიტაციის საბჭომ მიიჩნია, რომ აკრედიტაციის სანდარტების დაკმაყოფილებულია და მიიღო გადაწყვეტილება (#85, 30/09/2011) „სოციალური მეცნიერებების (პოლიტიკის მეცნიერებები, სოციოლოგია, გამოყენებითი ფსიქოლოგია)“ საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამისთვის აკრედიტაციის მინიჭების შესახებ. აქვე აღსანიშნავია, რომ ექსპერტთა რეკომენდაციები გათვალისწინებულია, კერძოდ პროგრამას ჰყავს ორი აკადემიური ხელმძღვანელი და 2 საკონტაქტო პირი (ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის სპეციალისტი და კოორდინატორი); დაკორექტირდა პროგრამის სწავლის შედეგები; შესწავლილიქნა შრომის ბაზრის და დამსაქმებელთა საჭიროებები; გაიმიჯნა სწავლების მეთოდი და ფორმატი; შემუშავდა სილაბუსის ერთიანი ფორმა და სხვ., რაც დასტურდება უნივერსიტეტის მიერაკრედიტაციაზე წარდგენილი პროგრამითა დოკუმენტებით
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • პროგრამის კურიკულუმი, სასწავლო კურსების სილაბუსები; • პროგრამის შეფასება (დამსაქმებელთა ფოკუს-ჯგუფის ანგარიში); • პროგრამის ხელმძღვანელთან და განმახორციელებლებთან, კურსდამთავრებულებთან, პოტენციურ დამსაქმებლებთან ინტერვიუს შედეგები.
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესოპრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ☑ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ მეტწილადშესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება

პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობითინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერით მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამის პერიოდული შეფასება - კომპლექსური, თანმიმდევრული, გამჭვირვალე და სისტემატური პროცესია. ამ პროცესის მარეგულირებელ დოკუმენტებში მკაფიოდ არის განსაზღვრული შეფასების ასპექტები, მექანიზმები და ინსტრუმენტები, ამ პროცესის პერიოდულობა და ანგარიშვალდებულებების სისტემა, ასევე შემუშავებულია შეფასების სხვადასხვა ინსტრუქცია და ფორმები.

სისტემური კვლევების/შეფასებების მეშვეობით განსაზღვრული პერიოდულობით ხდება პროგრამის (სწავლა-სწავლების), სერვისების, რესურსების და სხვ. შეფასება, რაც იძლევა მონაცემების შეგროვების, დინამიკაზე დაკვირვების, განვითარების ტენდენციების და ამ პროცესების განხორციელებაში/უზრუნველყოფაში ჩართული სამსახურების მიერ გაუმჯობესებაზე მიმართული ქმედებების დაგეგმვის შესაძლებლობას. საანგარიშოპერიოდი მოიცავს ერთსასწავლო წელს (მონაცემების შეგროვებისა და ანალიზისთვის) და მომდევნო სემესტრს (ანგარიშის წარდგენისა და შესაბამისი ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებისთვის). ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის წარმომადგენლებმა ისაუბრეს პროგრამისა და მისი განხორციელების სისტემურ (გეგმიურ) შეფასებაზე და აღნიშნეს, რომ, საჭიროების შემთხვევაში, გეგმიური კვლევების გარდა, ასევე, ტარდება არაგეგმიური კვლევები. მაგ., ერთერთი არაგეგმიური კვლევის საგანი გახდა შემთხვევა, როდესაც ერთსა და იმავე სასწავლო კურსის სხვადასხვა განმახორციელებელთა სასწავლო ჯგუფში დაფიქსირდა მნიშვნელოვნად განსხვავებული აკადემიური მოსწრება. მიზეზის დადგენისათვის განხორციელდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის დასწრება ლექსია-სემინარებზე და დამატებითი კვლევა, რომლის შედეგები განხილულიქნა სასწავლო კურსის განმახორციელებლების ჩართულობით პროგ-

რამის შეფასების შედეგები აისახება შესაბამის ანგარიშებში, რომლებიც შემუშავდება პროგრამების მიხედვით ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის წარმომადგენლებმა აღნიშნეს, რომ აუცილებელია უკუკავშირი და შეფასების შედეგების გაცნობა, რაც პროგრამის ხელმძღვანელს აძლევს ინფორმირებული გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობას.

უნივერსიტეტში პროგრამის შეფასებაში მოიაზრება როგორც მიკრო დონეზე შეფასება (პროგრამის კომპონენ-ტების დონეზე სემესტრული შეფასება, ამ პროცესში პრიორიტეტულია უშუალოდ განმახორციელებლის მიერ შეფასების ინდიკატორების გამოყენება, ცვლილებების საჭიროების იდენტიფიცირება, კომპეტენციის ფარგლებში - ცვლილებების შეტანა/ინიცირება და სხვ.), ისე მაკრო დონეზე შეფასება (მთლიანობაში პროგრამის და მისი დაძლევის შეფასება, რომლის მნიშვნელოვანი კომპონენტია დაინტერესებული მხარეების მიერ პროგრამის შეფასება. პროგრამის მთლიანი ციკლის შეფასების პერიოდია 5 წელი. ამ ვადაში პროგრამის ხელმძღვანელები განსაზღვრავენ რომელ შედეგს და რა პერიოდულობით შეაფასებენ ამა თუ იმ შედეგს). ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის წარმომადგენლების განმარტებით პროგრამის შეფასებიის პროცესისთვის მნიშვნელოვანია პროგრამის ათვისების (შედეგების მიღწევის) დადგენა-შეფასება, ამ მიზნითაც ხდება აკადემიური მოსწრებაზე დაკვირვება და პროგრამის შედეგებისთვის დადგენილ ნიშნულებთან მიღებული შედეგების შედარება. ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსის განმარტებით შესწავლის შედეგად დადგენილ სამიზნე ნიშნულებსა და მიღწეულ შედეგებს შორის სხვაობა (მეტობა/ნაკლებობა) წარმოადგენს დამატებით შესწავლის, მიზეზის დადგენისა და გარკვეული ღონისძიებების (მაგ., პროგრამაში ცვლილებები, მომდევნო პერიოდისთვის კორექტირებული სამიზნე ნიშნულების დადგენა და სხვ.) დაგეგმვისა და განხორციელების საფუძველი.

ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის წარმომადგენლების განმარტებით პროგრამის შეფასების მნიშვნელოვან მექანიზმს წარმოადგენს დაინტერესებული მხარეების დამოკიდებულებების კვლევა, მათშორის:

- სტუდენტთა დამოკიდებულებების შესწავლა (ჩატარებული კვლევა) მრავალკომპონენტია, შესასწავლი ასპექ-ტები შეესაბამება კვლევის მიზანს - 2018-2019 წლებში ჩატარებული კვლევა, ითვალისწინებს სხვადასხვა აქტუალურ საკითხებს. მნიშვნელოვანია, რომ რესპოდენტთა 64% გეგმავს სწავლის გაგრძელებას შემდგომ საფეხურზე, რესპონდენტთა 80% თვლის, რომ ბაკალავრიატში სწავლის დასრულება დაეხმარება მათკარიერულ ზრდაში, 58% თვლის, რომ ბაკალავრიატის დასრულება მათ დაეხმარება პროფესიით დასაქმებაში, გამოკითხულთა 67% თვლის, რომ სასწავლო კურსები შეესაბამებოდა მათპროფესიულინტერესებს, რესპონდენტ-თა 87% მიიჩნევს, რომ ჰქონდათშესაძლებლობა აქტიურადყოფილიყვნენ ჩართული სასწავლო პროცესში, 77% ადასტურებს სასწავლო მასალის ხელმისაწვდომობას, 89% კი ადასტურებს საჭიროების შემთხვევაში ლექტორთან კონსულტაციის გავლის შესაძლებლობა და სხვ. საგულისხმოა, რომ ძლიერმხარედრესპოდენტთა 26% ლექტორების კვალიფიკაციას ასახელებდა, 5% - თავადპროგრამას თვლის ძლიერ მხარედ 4%-მა კი ისაუბრა თავისუფალგარემოზე და კურსებზე. პროგრამის სუსტ მხარედრესპოდენტთა 23% პრაქტიკული კომპონენტის ნაკლებობას ასახელებდა, 10%-ს გაუჭირდა პასუხის გაცემა, 5%-მა კი კურსების ნაკლები მრავაფეროვნება დაასახელა. აღსანიშნავია, რომ 2020 წელს ჩატარებული კვლევა ითვალისწინებდა დღეისათვის აქტუალური, ონლაინ სწავლებასთან დაკავშირებული ასპექტების შესწავლას და დეტალურ ანალიზს. ასევე, აღსანიშნავია კვლევაში სტუდენტთა მაღალი ჩართულობა (2018-2019 წელს - 67%, 2020 წელს - 87%). ინტერვიუში მონაწილე სტუდენტებმა აღნიშნეს, რომ მათი აზრის/დამოკიდებულებების შესწავლა მიმდინარეობს სისტემატურად სასწავლო პროცესის მართვის სისტემის მეშვეობით, სადაც იტვირთება გამოკითხვის ანკეტები, რომლებიც მოიცავენ სხვადასხვა ასპექტებს (მაგ., სასწავლო პროცესის შეფასება, სასწავლო კურსის განმახორციელ-ბელების შეფასება და სხვ.). ასევე, სტუდენტებმა აღნიშნეს, რომ მათაქვთშესაძლებლობა კომენტარის სახით დამატებით დააფიქსირონ თავიანთი მოსაზრებები და რჩევები, აქვთ უკუკავშირი და მათ მოსაზრებებს ითვალისწინებენ.

- უნივერსიტეტს შემუშავებული და წარდგენილი აქვს ინსტრუქცია „კურსდამთავრებულთა გამოკითხვის მექანიზმი“ და კურსდამთავრებულთა გამოკითხვის ფორმა. კურსდამთავრებულთა გამოკითხვა ხორციელდება პროგრამის დასრულებიდან 1-1.5 წლის შემდგომ, რათა კურსდამთავრებულებს შეეძლოთ დასაქმებულის პერსპექტივიდან შეაფასონ რამდენად მორგებულია პროგრამა კურსდამთავრებულთა რეალურ საჭიროებებზე. წარმოდგენილი კურსდამთავრებულთა კვლევის (2019,2020) თანახმად გამოკითხვაში მონაწილეობა მიიღო პროგრამის კურსდამთავრებულთა უმეტესობამ, მათშორის თითქმის ნახევარი სპეციალობითაა დასაქმებული. კვლევების შედეგად იკვეთება, რომ რესპოდენტთა ნაწილი აგრძელებს სწავლას შემდეგ საფეხურზე ნაწილი კი აპირებს სწავლის გაგრძელებას. გამოკითხულთა თითქმის ნახევარი თვლის, რომ მიღებული ცოდნა ძალიან გამოადგა, მეორე ნაწილი კი მიიჩნევს, რომ ცოდნა მეტნაკლებადგამოადგა კარიერულგანვითარებაში. კურ-სდამთავრებულთა აზრით პროგრამის ძლიერი მხარეებია - კვალიფიციური ლექტორები, პროგრამის

პრაქტიკული ნაწილი, თეორიული სწავლება, ცოდნის შეძენა, უნარ-ჩვევების განვითარება, ზოგადი განათლება ა.შ., პროგრამის სუსტ მხარეებად კი ძირითადად ასახელებენ პრაქტიკისა და სტაჟირების ნაკლებობას, ასევე რესპონდენტთა ნაწილი მიიჩნევს, გადახედვას საჭიროებს პროგრამაზე არსებული კურსები. ინტერვიუში მონაწილე კურსდამთავრებულებმა დაადასტურეს როგორც სწავლის პერიოდში გამოკითხვების ფაქტი, ისე მათი, როგორც კურსდამთავრებულების, გამოკითხვა, კურსდამთავრებულებმა განმარტეს, რომ გამოკითხვა ეხებოდა პროგრამით სწავლის კმაყოფილებას, განათლების მომდევნო საფეხურზე სწავლის გაგრძელების სურვილს და სწავლის დასრულების შემდგომ პერიოდში მიღებული განათლების აქტუალობას და გამოყენების შესაძლებლობას. ინტერვიუში მონაწილე კურსდამთავრებულებმა ისაუბრეს პროგრამაზე, მიღებული განათლების აქტუალობაზე და გამოყენების შესაძლებლობაზე.

- 2021 წელს განხორციელდა დამსაქმებელთა მოსაზრებების შესწავლა - კვლევაში მონაწილეობდა 8 რესპონდენტი (სპეციალური პენიტენციური სამსახურის, საქართველოს წამების მსხვერპლთა ფსიქოსოციალური და სამედიცინო რეაბილიტაციის ცენტრის, სხვა სახელმწიფო და კერძო ორგანიზაციების, ასევე ზოგადსაგანმანათლებლო და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულების წარმომადგენლები), რომლებიც წინასწარ გაეცნენ ფსიქოლოგიის სამაგისტრო პროგრამას და გამოთქვეს მოსაზრებები პროგრამის მიზნების, სწავლის შედეგების, სტრუქტურის და პროგრამისთვის სხვა მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ. ჩატარებული კვლევის ანგარიში მოიცავს შემდეგი საკითხების დეტალურ ანალიზს: უნივერსიტეტის სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან დაკავშირებული გამოცდილებები, დასაქმებასთან დაკავშირებული გამოწვევები, პროგრამის შეფასება, დამსაქმებელთა მხრიდან დასახელებული რეკომენდაციები. ინტერვიუს დროს დამსაქმებლებმა ისაუბრეს პროგრამის აქტუალობაზე და პროგრამისთვის პრაქტიკული კომპონენტის მნიშვნელობაზე. მათ აღნიშნეს, რომ მონაწილეობდნენ პროგრამის შემუშავებაში (ფოკუს ჯგუფი), მათ ჰქონდათ გარკვეული რეკომენდაციები (მათ შორის, პრაქტიკის კომპონენტის გაძლიერების შესახებ), რაც იყო გათვალისწინებული პროგრამაში.

პროგრამის განვითარების პროცესში საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინების თაობაზე ინტერვიუს დროს დეტალურად ისაუბრეს პროგრამის ხელმძღვანელმა და პროგრამის აკადემიური და მოწვეული პერსონალის წარმომადგენლებმა. მათ აღნიშნეს, რომ პროგრამის და მისი კომპონენტების განვითარება - მუდმივი პროცესია, მათ მიერ იყო გამოყენებული საკუთარი საერთაშორისო გამოცდილება, შეისწავლეს უცხოეთის პარტნიორი უსდების მიდგომები და საერთაშორისო ანალოგები, რაც, ასევე, გამოყენებული იქნა პროგრამის მიზნებისა და სწავლის შედეგების ჩამოყალიბებისას (თვითშეფასების ანგარიშის თანახმად ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის შემუშავებისას/განახლებისას გამოიყენა საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკები და დარგობრივი მახასიათებლები:

ინტერვიუში მონაწილე პირებმა აღნიშნეს, რომ პროგრამისთვის მნიშვნელოვანია თითოეული კომპონენტის დონეზე განვითარება. ამ მიზნით შეისწავლიან როგორც მთლიანად პროგრამის, ისე პროგრამის თითოეული კომპონენტთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. შესწავლის საგანს წარმოადგენს როგორც შინაარსობრივი ასპექტები, ისე სწავლა-სწავლების და შეფასების მეთოდები, გამოყენებული ლიტერატურა და სხვ. პროგრამის განმახორციელებლებმა დეტალურად ისაუბრეს სასწავლო კურსების შემუშავების პროცესსა და განხორციელებულ ცვლილებებზე, გაზიარებულ გამოცდილებასა და მიდგომებზე. ასევე, პროგრამის განმახორციელებელმა პერსონალმა დეტალურად ისაუბრა დარგში არსებულ ტენდენციებზე და საჭიროებებზე, პროგრამის და მისი კომპონენტების განვითარების შესაძლებლობებზე და პერსპექტივებზე. პროგრამის განმახორციელებლებმა აღნიშნეს, რომ პროგრამის განვითარების პროცესი - თანამშრომლობითი პროცესია, რომლის ფარგლებში განიხილება პროგრამის შეფასების შედეგები, პროგრამის განხორციელების პროცესში იდენტიფიცირებული საჭიროებები, საერთაშორისო გამოცდილება, შედეგად კი იგეგმება ცვლილებები და მიიღება გადაწყვეტილება.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ქვემოთ წარმოდგენილი რეკომენდაცია მოდიფიცირდა უსდ-ის არგუმენტირებული პასუხის მიღების შემდეგ, კერძოდ რეკომენდაცია თავდაპირველად შემდეგნაირად იყო ფორმულირებული: *„რეკომენდებულია, თანამედროვე მოთხოვნებთან შესაბამისობის და საუკეთესო გამოცდილების გათვალისწინების მიზნით უცხოური უნივერსიტეტების ანალოგიურ პროგრამებთან დადარების შედეგები იყოს ფორმალიზებული - ისე იყოს წარმოდგენილი, რომ შესაძლებელი გახდეს იმის დადგენა, რა და რატომ იყო ან არ იყო გათვალისწინებული პროგრამის მიზნებისათვის (სტრუქტურა, პროგრამის კომპონენტები, მათი განხორციელების თავისებურებები და/ან სხვ.), როგორი გავლენა მოახდინა დადარების შედეგებმა პროგრამის განვითარებაზე და ა.შ."*

მხოლოდ პროგრამის ხელმძღვანელის ზეპირი განმარტება არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მხოლოდ ამაზე დაყრდნობით იყოს შესაძლებელი როგორც მთლიანად პროგრამის, ისე პროგრამის კომპონენტების დონეზე საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გამოყენების შედეგების გაანალიზება (მაგ., რა იყო გაზიარებული - სტრუქტურა, პროგრამის

კომპონენტები, მათგანხორციელების თავისებურებები, როგორი გავლენა მოახდინა დადარების შედეგებმა პროგრამის განვითარებაზე და სხვ.). უნივერსიტეტის პოზიცია გაზიარებული არ არის. აღნიშნულიდან გამომდინარე, შინაარსობრივი ცვლილების გარეშე რეკომენდაცია რეფორმულირდა (იხ. ქვემოთ შესაბამისი სექცია).
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • „შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის კონცეფცია“; • „საგანმანათლებლოპროგრამების განხორციელების შეფასების წესი“; • „საგანმანათლებლოპროგრამის შეფასების კრიტერიუმები“; • „ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის დებულება“; • პროგრამისთკმაყოფილების კვლევა (2020); 2020 წლის შემოდგომის სემესტრის სასწავლოპროცესის შეფასება (2021); • კვლევების ჩატარების ინსტრუქციები, მათშორის „დამსაქმებლების მიერპროგრამის შეფასების მექანიზმი“; „კურსდამთავრებულთა გამოკითხვის მექანიზმი“; „პროგრამითკმაყოფილების კვლევა“ და სხვ.; • გამოკითხვის სხვადასხვა ფორმაბი, მათშორის სტუდენტთა, კურსდამთავრებულთა, დამსაქმებელთა და სხვ. გამოკითხვის ფორმები/კითხვარი; • ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის წარმომადგენლებთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან განმახორციელებლებთან, სტუდენტებთან, კურსდამთავრებულებთან, დამსაქმებებთან ინტერვიუს შედეგები.
რეკომენდაციები: ზემოთთქმულიდან გამომდინარე, რეკომენდებულია • უცხოურ ანალოგიურ პროგრამებთან დადარების შედეგები ისეთი ფორმით იყოს ჩამოყალიბებული, რომელიც იძლევა საუკეთესოგამოცდილების გამოყენების ანალიზის შესაძლებლობას.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:
საუკეთესოპრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☑ **მეტწილადშესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	✓			

უმაღლესი საგანმანათლებლოდაწესებულების სახელწოდება: სსიპ - ილიას სახელმწიფოუნივერსიტეტი

უმაღლესი საგანმანათლებლოპროგრამის დასახელება: ფიზიოლოგიის (მირითადი და დამატებითი სპეციალობის) საბაკალავროპროგრამა

დასკვნის გვერდების რაოდენობა: 37

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	✓			
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	✓			
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	✓			
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	✓			
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	✓			

<u>აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარის</u>

ლილი ხეჩუაშვილი

<u>აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრ(ებ)ის</u>

ცისანა ხუნდაძე

ნათია ბადრიშვილი

თამარგვიანიშვილი

თეკლე ჩხეიძე